

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser).

Indholdsfortegnelse:

Myndighed eller organisation	Side
Advokatrådet	2
Ankestyrelsen	3-4
BKF	5-6
Børnerådet	7-10
Børnesagens Fællesråd	11-12
DH	13-14
Dansk Erhverv	15-16
DA	17-18
DS	19-20
Danske Regioner	21-28
FADD	29
DKR	30-31
FOA	32-36
Institut for Menneskerettigheder	37-54
KL	55-62
Københavns Byret	63
LEV	64-68
LOS	69-70
HK/Kommunal	71
Red Barnet	72-74
Retslægerådet	75
Rigsadvokaten	76-77
Rigspolitiet	78
Rådet for Socialt Udsatte	79
Samrådet for kriminelle udviklingshæmmede i Nordjylland	80
Selveje Danmark	81-82
Socialpædagogerne	83-86
TABUKA	87-88
Vestre Landsret	89

Advokatrådet

ADVOKAT 
SAMFUNDET

Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22

1060 København K

jub@sm.dk + caw@sm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 4. januar 2013
SAGSNR.: 2012 - 4215
ID NR.: 216368

Høring - over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Ved e-mail af 21-12-2012 har Social- og Integrationsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Lars Økjær-Jørgensen





Social- og Integrationsministeriet
jub@sm.dk

Vedr.: Høring over udkast til forslag om lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser)

18. januar 2013

J.nr. 0001692-12

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger til udkastene til lovforslag:

Ad § 137 I, om klageadgang foreslås det overvejet, om bestemmelsen bør præciseres, således at det fremgår, at en forældremyndighedsindehaver altid kan klage over afgørelsen, også selv om den pågældende unge selv er i stand til at klage, jf. en forældremyndighedsindehavers adgang i øvrigt til at klage.

Ad Bemærkninger til lovforslaget, 2.1. Overvejelser bag lovforslaget 1. afsnit foreslås det, at der ligeledes henvises til Ankestyrelsens undersøgelse af kommunernes indsats på området for unge kriminelle, januar 2013. Det bemærkes samtidig, at rapporten 2012 ikke er offentliggjort af Ankestyrelsen men af Social- og Integrationsministeriet.

Ad Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til nr. 1 til § 1, 2. afsnit bemærkes, at Ankestyrelsen har truffet flere foreløbige afgørelser efter § 65, stk. 2 uden forudgående pålæg til kommunen, og at manglende efterkommelse af et påbud påses af Statsforvaltningen som tilsynsmyndighed. Det foreslås derfor, at sætningen "Hvis kommunen ikke følger Ankestyrelsens pålæg, kan Ankestyrelsen træffe en foreløbig afgørelse herom" udgår.

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
www.ast.dk
EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Personfølsomme
oplysninger kan kun
fremsendes elektronisk til
sikkermail@ast.dk

Ad 3. afsnit foreslås det, at politiets orientering til Ankestyrelsen om underretninger skal indeholde de oplysninger politiet hidtil har givet Ankestyrelsen. Udover de anførte drejer det sig om: Barnets eller den unges adresse, gerningsindholdet, dato for hvornår politiet har sendt en mail til kommunen om sagen, underretningsmetoden til kommunen, den person i kommunen, der er underrettet samt sagens status hos politiet.

Venlig hilsen

Lone Adler

Social- og Integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22,
1060 København K

Att: jub@sm.dk og caw@sm.dk

Dato: 18/01 2013

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Børne – og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at afgive hørings svar. Der afgives særskilt svar for hver af de fire elementer.

1. Styrket indsats over for kriminelle og kriminalitetstruende børn og unge.

BKF støtter videreførelsen af de tre initiativer mod ungdomskriminalitet fra 1. juli 2013 og tre år frem. Om muligt bør initiativerne gøres permanente.

Vi bemærker at Ankestyrelsen får større fleksibilitet i sin tilrettelæggelse af kvalitetssikringen og kontrollen med kommunernes indsats. BKF anbefaler, at Ankestyrelsen bruger fleksibiliteten til at målrette sit arbejde mod produktion af viden, der kan anvendes til generel læring, samt socialfaglig og administrativ udvikling i kommunerne.

2. Etablering af delvis lukkede afdelinger

Generelt er det BKF's bekymring, at der peges på sanktioner og begrænsninger for den unge, selv om vi ikke har dokumenteret viden om positive effekter. Faren for at sanktioner og begrænsninger motiverer til undgåelse og opposition er nærliggende. Det optrapper konflikter mellem den unge og myndighederne.

Kommunernes socialrådgivere har – hurtigt og ubureaukratisk – brug for at kunne handle i forhold til at forhindre yderligere kriminalisering, øget misbrug eller at den unge gentagne gange stikker af.

Der er i dag en praksis, hvor der findes løsninger, hvor opholdsstedet sammen med anbringende kommune finder alternative løsninger, eksempelvis tur i sommerhus med pædagog eller lignende. Der er tale om frivillige tilbud i dialog med den unge. Det giver ofte den unge et tiltrængt pusterum væk fra andre belastede unge.

Institutioner, der opnår godkendelse som delvist sikrede skal have lokaliteterne stående klar og ofte tomme, hvilket forventes at ville øge institutionens samlede udgifter, uden dokumenterede positive effekter.

3. Styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger

Generelt er det BKF's bekymring, at der peges på sanktioner og begrænsninger for den unge, selv om vi ikke har dokumenteret viden om positive effekter. Faren for at sanktioner og begrænsninger motiverer til undgåelse og opposition er nærliggende. Det optrapper konflikter mellem den unge og myndighederne.

Man kan frygte, at der lægges pres på de øvrige anbragte unge på stedet, såfremt den unge, der er "begrænset" presser/ truer andre til at kommunikere ud af huset. Dette betyder yderligere kriminalisering af "den begrænsede" og de unge, der er presset/ lader sig presse.

4. Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn

BFK har ingen bemærkninger til denne del af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Christian L. Hansen
Bestyrelsesmedlem
og formand for netværk Børn & Familie

Eventuelle henvendelser til:

Formand for bestyrelsen Flemming Olsen (tlf: 44 52 55 00/30 51 98 97 / bkfdir@herlev.dk)

Formand for netværk Børne og Familie Christian L. Hansen (tlf: 51 51 24 78 / clha@aabenraa.dk)



Børnerådet

Social- og Integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

18. januar 2013
Vedrørende J.nr. 2012-7900

Børnerådets syn på nye kriminalpræventive sociale indsatser

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser)

Børnerådet forholder sig kun til de initiativer, der angår børn og unge.

Fortsat styrket indsats over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge
Børnerådet ser meget positivt på forslaget om at forlænge de igangsatte initiativer til styrkelsen af indsatsen mod ungdomskriminalitet.

Især vil Børnerådet gerne udtrykke tilfredshed med forslaget om en udvidelse af Ankestyrelsens fleksibilitet i forbindelse med kontrollen med kommunernes indsats, idet denne opfølgning og vidensopsamling er helt central for udviklingen af kvaliteten i indsatsen på området. Som Ankestyrelsens undersøgelser viser, overholder kommunerne ikke altid lovgivningen på så afgørende områder som udarbejdelse af kriminalitetshandleplaner og iværksættelse af tidlige foranstaltninger. En endnu mere målrettet opfølgning fra Ankestyrelsens side med mulighed for fokus på særligt problematiske praksisområder vil forventeligt bidrage til øget opmærksomhed og en positiv udvikling på området.

I forhold til kommunalbestyrelsens plan for indsatsen over for ungdomskriminalitet, ønsker Børnerådet – som ved den forudgående høring om emnet – igen at påpege behovet for præcisering af de opstillede mål samt nødvendigheden af evaluering og opfølgning heraf.

Endelig er det Børnerådets vurdering, at de tre tiltag, der med dette lovforslag forlænges, er så essentielle i indsatsen over for kriminelle og kriminalitetstruede børn, at en egentlig permanentliggørelse bør overvejes, frem for den foreslåede treårige forlængelse.

Etablering af delvist lukkede afdelinger for børn og unge

Børnerådet har i tidligere høringsvar været imod oprettelsen af delvist lukkede institutioner, og kan heller *ikke* tilslutte sig forslaget om at etablere lukkede afdelinger for 12-17 årige på åbne døgninstitutioner for adfærdsvanskelige unge.

Det er Børnerådets vurdering, at en sådan konstruktion vil medføre en unødigt og uhensigtsmæssig sammenblanding af straf og socialpædagogisk behandling. For såvel personalet som de anbragte børn og unge på institutionerne kan dette medføre, at grænserne mellem socialpædagogisk behandling og straf kommer til at flyde. Børnerådet forudser store forskelle i den måde, en lukket afdeling vil blive brugt på de forskellige institutioner, hvor det vil være uklart og i værste fald vilkårligt, hvilke handlinger og kriterier der kvalificerer til straf.

At have frihedsberøvede børn og unge på samme institution, hvor der er børn og unge, der kan komme og gå frit, vil desuden ikke blot svække den unges retssikkerhed men også udgøre en trussel mod sammenhængen og fællesskabet i de unges hverdag og dermed underminere den socialpædagogiske praksis.

Som påpeget i tidligere høringsvar, er det Børnerådets generelle holdning, at der bør udvises betydelig tilbageholdenhed med at etablere hjemmel til administrativ frihedsberøvelse af børn og unge. Frihedsberøvelse af børn og unge er så indgribende og uoverskueligt et tiltag, at det bør reserveres til de ganske få tilfælde, hvor særligt tungtvejende grunde tilsiger det, og være omgærdet af tilsvarende tunge retssikkerhedsgarantier, der sikrer, at formelle som materielle krav overholdes.

Børnerådet vedkender, at der kan være behov for at kunne handle i forhold til at forhindre yderligere kriminalisering, øget misbrug eller at den unge gentagne gange stikker af, men vurderer, at der allerede findes muligheder herfor inden for rammerne af den eksisterende lovgivning (magtanvendelsesbekendtgørelsen).

I denne forbindelse vil Børnerådet gerne benytte lejligheden til at påpege behovet for en vejledning målrettet børn og unge om reglerne for magtanvendelse samt de gældende klagemekanismer. På baggrund af Børnerådets undersøgelse i 2012 blandt anbragte børn og unge er det rådets klare opfattelse, at børnene og de unge kun sjældent modtager informationer om deres rettigheder – herunder klagemuligheder – i et sprog og en form, som modsvarer deres alder og modenhed.

Styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v.

Børnerådet kan *ikke* tilslutte sig forslaget om nye indgrebsmuligheder overfor unge i fuldbyrdelsen af strafferetlige foranstaltninger på opholdssteder og døgninstitutioner.

Først og fremmest er Børnerådet betænkelig ved at indføre sanktioner og begrænsninger, hvis positive og motiverende virkning ikke er dokumenteret, mens risikoen for, at de snarere motiverer til negativ og oppositionel adfærd, er nærliggende.

Børnerådet er enig i, at der kan være behov for at begrænse unges kommunikation ud ad, men at forhindre adgang til telefon og internet kan risikere at føre til, at den unge lægger pres på andre unge på stedet ved at true eller presse dem til kommunikation, hvilket kan føre til yderligere kriminalisering af såvel den unge, indgrebet er rettet mod, som de andre unge, der presses til at udføre handlingerne.

Børnerådets undersøgelse i 2012 blandt anbragte børn og unge viste meget tydeligt, at en indskrænkning i unges adgang til internet og telefon har store konsekvenser for deres deltagelse i sociale fællesskaber, og opleves som meget krænkende af de anbragte børn og unge. Det er derfor afgørende, at indgreb af denne karakter udelukkende iværksættes, når der ikke er andre muligheder. Børnerådet er meget bekymret for de opstillede betingelser for at iværksætte indgrebene. Indgrebene kan ifølge forslaget iværksættes, når det "skønnes nødvendigt af ordensmæssige eller sikkerhedsmæssige grunde", hvilket Børnerådet anser som alt for upræcist. Indgreb af denne karakter må aldrig blot skønnes nødvendige, men skal der imod være absolut nødvendige og ikke mindst være konkret begrundede.

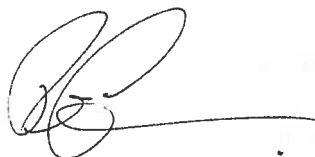
Herud over er det Børnerådets vurdering, at det må være en klar betingelse, at indgrebene straks meddeles barnets eller den unges forældremyndighedsindehaver samt kommunalbestyrelsen og barnets handlekommune. Som forslaget er fremsat, skal indgrebene først ved månedens udgang meddeles kommunalbestyrelsen og barnets eller den unges handlekommune. Dette vil uundgåeligt betyde, at eventuelle klager ikke umiddelbart efter et indgreb kan indgives og behandles, hvilket svækker barnets eller den unges retssikkerhed.

Som ved anden magtanvendelse skal indgrebene ifølge lovforslaget registres, og denne registrering skal oplyses til den anbragte, som skal have mulighed for at bidrage med sin egen redegørelse. Børnerådet vil gerne påpege behovet for indførelsen af et registreringssystem, der gør det muligt for kommunalbestyrelsen, der modtager registreringen, at kontrollere, hvorvidt den anbragte reelt har fået denne mulighed, og om registreringer uden barnets perspektiv skyldes et aktivt fravalg fra barnet, eller at barnet ikke har fået, forstået eller turde benytte dette tilbud.

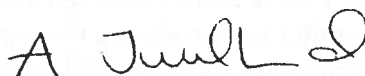
Endelig ser Børnerådet ingen reelle begrundelser i det fremsendte materiale til udvidelsen af målgruppen for forslaget til også at omfatte børn og unge uden nedsat psykisk funktionsevne. Argumentet om uhensigtsmæssig forskelsbehandling er ifølge Børnerådet langt fra tilstrækkeligt, idet der er tale om sanktioner og indgreb, som opleves voldsomt krænkende af børn og unge, mens virkningen endnu ikke er belyst. Hertil kommer, at Børnerådet kan frygte, at indgrebene i praksis vil blive anvendt over for andre børn og unge, end hensigten var.

Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn
Børnerådet har ingen kommentarer til dette element af lovforslaget.

Med venlig hilsen



Per Larsen
Børnerådets formand



Annette Juul Lund
Sekretariatschef



BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Emdrupvej 115A, 5. etage, 2400 København NV - tlf.: 24 62 62 29 – CVR. NR. 23 19 04 19

bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

København den 18. januar 2013

Social – og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser – J.nr. 2012-7900

Børnesagens Fællesråd takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ovennævnte.

Børnesagens Fællesråd kan tilslutte den 3 årige forlængelse af den styrkede indsats over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge.

Til forslaget om etablering af delvis lukkede afdelinger for børn og unge fastholder Børnesagens Fællesråd det overordnede syn på kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge, at de skal behandles, opdrages og mødes af socialpædagogiske indsatser snarere end restriktioner og straf.

Børnesagens Fællesråd anser forslaget om etablering af delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner som en mulighed for at gribe ind over for vanskelige unge for at fremme deres socialpædagogiske behandling og udvikling.

Principielt finder Børnesagens Fællesråd, at lukkede og åbne pladser i døgninstitutioner og på socialpædagogiske opholdssteder bør være adskilt, dvs. være beliggende i hver sin afdeling. Såfremt der oprettes en ny type afdelinger på døgninstitutioner, kaldet delvist lukkede afdelinger for børn og unge, skal Børnesagens Fællesråd derfor anbefale, at institutionerne indrettes med en fysisk adskillelse af lukkede og åbne afdelinger/pladser.

Børnesagens Fællesråd har ingen bemærkninger til forslag om styrket fuldbyrdelse af straffe retslige foranstaltninger m.v. og præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn.

Venlige hilsener

Sekretariatsleder

SFØLGENDE ORGANISATIONER ER MEDLEMMER AF BØRNESAGENS FÆLLESRÅD:

KFBU - Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge

Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge

Ungdommens Vel

LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud

TABUKA

Foreningen Grønlandske Børn

FBU - ForældreLANDSforeningen

Daginstitutionernes Lands-Organisation

Foreningen Jysk Børneforsorg/Fredshjem

Ungdomsringen

11 af 10 UUM's Sociale Arbejde i Danmark

Landsforeningen BoPam

Børn og Familier

Børns Vilkår

Mødrehjælpen

Barnets Hus

Red Barnet

Ungdommens Røde Kors

Medlemsorganisationerne arbejder tilsammen med mere end 500.000 børn og unge.

INSTITUTIONALIZATION OF POLITICAL PARTIES IN
THE MIDDLE EAST

by
[Faint text]

[Faint text]



Danske Handicaporganisationer
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf.: 3675 1777
Fax: 3675 1403
dh@handicap.dk

Til
Social- og Integrationsministeriet,
Att.: jub@sm.dk & caw@sm.dk

Taastrup, den 18. januar 2013
Sag 16-2013-00050– Dok. 108708 SL/mmh/kft

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Danske Handicaporganisationer (DH) er generelt meget skeptisk over for nødvendigheden af dette lovforslag.

DH mener ikke, det er hensigtsmæssigt at foreslå skærpede indgrebsmuligheder over for domfældte udviklingshæmmede på baggrund af en eller få enkelte sager, som det er tilfældet med dette lovforslag. Det strider mod proportionalitetsbegrebet. Særligt, fordi lovforslaget retter sig mod alle domfældte udviklingshæmmede og ikke kun dem, der har begået personfarlig kriminalitet. DH er derfor bekymret for, om lovforslaget vil omfatte samtlige domsanbragte udviklingshæmmede og dermed også dem, der bor i botilbud sammen med ikke-domsanbragte. Der er risiko for, at det kan have en afsmittende effekt på 'kulturen' i botilbuddene om øget magtanvendelse frem for pædagogik.

DH mener endvidere, at forslaget om, at 'indgreb kan ske, når der er tale om ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn', giver en uklar retsstilling for den enkelte. Særligt, når kompetencerne til at træffe denne type afgørelser reelt er henlagt til souchef-niveau i de enkelte § 108 botilbud.

Grundlæggende mener DH, at indførelsen af sådanne regler strider mod Handicapkonventionens principper om ikke-diskrimination, samt konventionens Art. 12 lighed for loven, og Art. 14 (1)b om, at enhver frihedsberøvelse følger lovens forskrifter, når domfældte udviklingshæmmede kan udsættes for en magtanvendelse, der er sammenlignelig med de muligheder, der er over for andre dømte, uden at det er domstolene, der træffer beslutningen. Beslutninger om magtanvendelse af denne karakter bør i henhold til Art. 14(2) træffes af retssystemet, ikke af ledelsen på et botilbud.

Når det gælder både unge og voksne med funktionsnedsættelser, der begår kriminalitet, er det vigtigt at erindre, at de grundet funktionsnedsættelsen kan have vanskeligere ved at

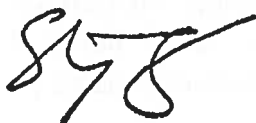
skelne mellem ret og uret. DH mener, at der bør gives mulighed for, at unge og voksne med funktionsnedsættelse, der begår kriminalitet, støttes og udvikler sig i et miljø, som tager højde for funktionsnedsættelsen, så de får de bedst mulige forudsætninger for at fungere i samfundet uden at begå kriminalitet.

Det er vigtigt at overveje værdien af den valgte anbringelsesform og indgreb, da anbringelsesformen og indgrebene gerne skal bidrage til, at der skabes en forståelse for årsagen til anbringelsen og indgrebene, samt at anbringelsesformen og indgrebene gerne skal have en præventiv effekt i forhold til evt. fremtidige overtrædelser af straffeloven. Kan den valgte anbringelsesform og indgreb ikke bidrage til dette, bør en anden foranstaltning overvejes. Øget brug af magtanvendelse vil i mange tilfælde ikke være løsningen til at forhindre ny kriminalitet i forhold til unge og voksne med en funktionsnedsættelse.

Som supplement til nærværende lovforslag er der behov for at vurdere, hvordan øvrige beboere i et botilbud får opfyldt deres rettigheder i henhold til Handicapkonventionens Art. 16(1). Artiklen giver ret til beskyttelse mod vold og misbrug og den betoner særligt statens forpligtelse til at beskytte den rettighed i hjemmet. Ligeledes rejser praksis om anbringelse af domfældte i botilbud spørgsmålet om, hvorvidt Art. 19 a, om selv at vælge, hvem man vil bo sammen med, er opfyldt.

DH vil i øvrigt henvise til vores medlemsorganisationers hørings svar, som DH bakker fuldt op om.

Med venlig hilsen



Stig Langvad
Formand

Social – og Integrationsministeriet
Att.: Sidse Clemmesen
Holmens Kanal 22
1060 København k

3. oktober 2012

Hørings svar vedr. lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser

Høringsbrevet er modtaget af Dansk Erhverv den 21. december 2012.

Dansk Erhverv arbejder overordnet for en effektiv offentlig sektor, hvor private, frivillige og selvejende aktører kan tilbyde alternativer til den offentlige opgaveløsning. Dansk Erhverv repræsenterer en bred vifte af ikke-offentlige aktører på socialområdet, herunder en række botilbud, opholdssteder og skoletilbud.

1) Generelle kommentarer

Dansk Erhverv støtter forslagene, men vil gerne pointere at forslaget skal implementeres med fokus på retssikkerhed for borger og institution samt så ensartet som muligt på tværs af de enkelte kommuner. Desuden er det en væsentlig prioritet, at der i relation til implementeringen af lovgivningen element 2, 3, 4 stilles ensartede krav til offentlige såvel som ikke offentlige institutioner.

2) Specifikke kommentarer

3) Vedrørende lovforslagets 4 elementer

1. 3 årig Forlængelse af en styrket indsats over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge.

Dansk Erhverv støtter forslaget, men vil særligt gerne pointere at den kriminalpræventive indsats varierer markant fra kommune til kommune, hvorfor det er helt afgørende at der sikres et effektivt system for at sikre en kvalitativ fornuftig kommunal indsats, herunder et kontrolsystem der kan følge op, hvor den kommunale indsats er mangelfuld

2. Etablering af delvis lukkede afdelinger for børn og unge

Dansk Erhverv vil i forbindelse med dette forslag pointere, at det er væsentligt at det pågældende anbringelsessted faglige og pædagogiske vurderingen også vægtes ifm. indsatsen overfor kriminalitetstruede unge, herunder hensyn om beskyttelse og omsorg

MLR
mlr@danskerhverv.dk

Side 1/2

-

Vores ref.: SAG-2012-02794

-

307579

for barnet. Hensynet til retssikkerhed for barnet og for relevante institutioner samt hensynet til proportionalitetsprincippet bør vægtes, som pointeret i forslaget

3. Styrket fuldbyrdelse af strafretlige foranstaltninger m.v

Dansk Erhverv vil gerne henlede opmærksomheden på at en række institutioner, har anbragte unge på både under og over 18 år. Det kan blive en betydelig risiko for forskelsbehandling alt efter om institutionen fokus er over eller under 18 år.

Dansk Erhverv vil samtidigt understrege, at det er helt afgørende, at der altid foreligger en kommunal handleplan for borgeren også i praksis, tilgængelige for den relevante institution, samt der fortsat er fokus på at forbedre kvaliteten af disse.

4. Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn

Dansk Erhverv vil blot pointere at der skal sikres den nødvendige koordinering mellem det kriminalpræventive tilsyn og det overordnede driftstilsyn, særligt i lyset af samlingen og styrkelsen af de sociale tilsynsenheder

Endelige vil Dansk Erhverv påpege alt alle initiativer skal implementeres med hensyn til de forventede ændringer i det sociale tilsyn, herunder krav til prisgennemsigtighed og kvalitetsindikatorer.

Med venlig hilsen

Marie Louise Løvengreen Rasmussen

Velfærdspolitisk Chef
Dansk Erhverv

Julie Begtorp

Fra: Lovekspeditionen
Sendt: 2. januar 2013 10:19
Til: Julie Begtorp
Emne: VS: Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening [mailto:DA@da.dk]
Sendt: 2. januar 2013 09:02
Til: Lovekspeditionen
Emne: SV: Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Pia T. Flindt
Chefsekretær

Fra: Lovekspeditionen [mailto:p-lex@sm.dk]
Sendt: 21. december 2012 12:45
Til: Udsendelse Social- og Integrationsministeriet
Cc: Julie Begtorp; Elsebeth Jensen
Emne: Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser



Departementet
Holmens Kanal 22, 1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail sm@sm.dk
J.nr. 2012-7900

21. december 2012

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Med venlig hilsen



Social- og integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Toldbodgade 19 B · Postboks 69 · DK 1003 København K · T 7010 1099 · ds@socialrdg.dk · www.socialrdg.dk · CVR DK 6335 6018

Hørings svar til lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser

Dansk Socialrådgiverforening (DS) skal takke for tilsendelsen af lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser.

DS er helt enig i at videreføre de gældende bestemmelser om VISOs rolle, om kommunale planer for det kriminalpræventive arbejde og om Ankestyrelsens opsyn med kommunernes behandling af disse sager. Vi mener, at kombinationen af en kommunal forpligtelse til at lægge en samlet plan, støtte fra VISO og Ankestyrelsens overopsyn kan være med til at sikre en bred, tidlig kriminalpræventiv indsats og en større kvalitet i kommunernes beslutninger i de konkrete sager.

Vi er til gengæld overraskede over, at man ikke blot viderefører muligheden for at oprette delvist lukkede døgninstitutioner men udvider den med en mulighed for at oprette delvist lukkede afdelinger på eksisterende døgninstitutioner. Det er tankevækkende, at ingen kommuner siden lovændringen i 2010, der gjorde det muligt, har ment, at der var behov for delvist lukkede døgninstitutioner. Der er ikke oprettet en eneste delvist lukket plads. Hvorfor så udvide muligheden nu?

DS mener ikke, at stærkere fokus på *administrativt besluttet* indespærring og magt-anvendelse er vejen til at løse problemerne vedrørende udsatte børn og unge. Der er da heller ikke i lovforslaget nogen form for dokumentation for, at bedre muligheder for at etablere delvist lukkede institutionspladser vil virke positivt. Der er i andre sammenhænge et meget stærkt fokus på, at det sociale arbejde og de sociale ordninger bør basere sig på forskningsbaseret viden. Den ambition bakker vi op om. På den baggrund er det paradoksalt at se et lovforslag, som ikke bygger på en sådan viden – ja som slet ikke inddrager den store forskningsbaserede viden, vi har om indsatsen over for børn og unge, der skal anbringes. Herunder de undersøgelser, SFI har foretaget i de senere år. Forslaget virker politisk og ikke fagligt begrundet.

De problemer, der måtte være ift. de mest krævende børn og unge, skal løses ved solidt socialt og pædagogisk arbejde efter kendte metoder og tilgange. Sådan kan de løses, og det skal man satse på. Vi ser forslaget som udtryk for en underkendelse af den velfungerende indsats, der ydes på mange institutioner. Forslaget bidrager ikke til at få de unge knyttet til ansvarlige voksne, der kan følge dem tæt, som kan hjælpe dem med at komme ind i et godt spor udviklingsmæssigt og som de kan få nogle



konstruktive relationer til. Vi frygter i stedet, at det kan åbne for en udvikling af en ny og mindre perspektivrig institutionsanvendelse, herunder anvendelse af lukket regi til at løse pædagogiske problemer med f.eks. misbrug eller udadreagerende adfærd.

Lovforslagets bestemmelser om, at det skal være muligt at indføre telefon og internetkontrol, at lave rumundersøgelser og at låse dørene i særlige tilfælde om natten for unge og udviklingshæmmede, der er dømt til afsoning, har en dom med vilkår eller er i varetægt, og som anbringes på sociale institutioner adskiller sig fra forslagene vedr. delvist lukkede institutioner ved, at de pågældende borgere er idømt en sanktion eller varetægt. De særlige tiltag besluttet ikke administrativt. Ydermere kan de være en forudsætning for, at disse borgere kan være på sociale institutioner og ikke i en af kriminalforsorgens. På den baggrund kan DS acceptere disse ændringer, men under den forudsætning, at de anvendes mindst muligt, så ændringen ikke medfører en væsentlig ændring af den eksisterende situation, hvor vi jo allerede har en del af disse borgere på de sociale institutioner *uden* at have de foreslåede muligheder for tvangsmæssige indgreb.

DS foreslår også, at det i tilknytning til § 137 L præciseres, hvilke pårørende og "en anden repræsentant for den person, som indgrebet vedrører", der har ret til at klage over afgørelser efter de nye bestemmelser. Hvis ikke der kommer en eksplicit afgrænsning af det, så vil den ret kunne blive udhulet af en restriktiv kommunal praksis.

DS foreslår også, at alle de foreslåede ændringer vedr. styrkelse af strafferetlige foranstaltninger gøres midlertidige i 2 år, og at deres effekt evalueres, så man kan få overblik over, hvad de har medført i praksis, og evt. kan justere dem.

Med venlig hilsen

Niels Christian Barkholt
Næstformand
Dansk Socialrådgiverforening

NOTAT

Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22,
1060 Kbh. K

DANSKE
REGIONER



17-01-2013

Sag nr. 12/423

Dokumentnr. 3016/13

Nina Suenson

Tel. 35 29 83 68

E-mail: Nsu@regioner.dk

Danske Regioners hørings svar om kriminalpræventive sociale indsatser

Her er Danske Regioners kommentarer til Social- og Integrationsministeriets lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser. Der skal tages forbehold for, at lovforslaget endnu ikke er politisk behandlet.

Lovforslaget indeholder fire elementer:

- En mulighed for at etablere en delvist lukket afdeling på en åben døgninstitution til adfærdsvanskelige unge
- Flere indgrebsmuligheder over for anbragte børn, unge og voksne med nedsat psykisk funktionsevne og børn og unge på opholdssteder og døgninstitutioner – alle med dom.
- En styrket kommunal indsats over for kriminalitet blandt børn og unge
- En præcisering af kommunernes kriminalpræventive tilsyn

De første to punkter er særligt relevante for regionerne og kommenteres herunder.

Delvist lukkede afdelinger for børn og unge

Om forslaget

Lovforslaget åbner mulighed for, at der på eksisterende kommunale åbne døgninstitutioner for adfærdsvanskelige unge kan etableres en afdeling, der er delvist lukket. Det er et supplement til loven, der i 2010 gav kommunerne mulighed for at åbne delvist lukkede *institutioner*.

Med *delvist lukket* menes, at yderdøre og vinduer kan låses i perioder, eller at barnet eller den unge kan fastholdes fysisk. Der skal være risiko for, at barnet eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade pga. kriminel adfærd, misbrugsproblemer eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer.

Kommentarer

Indespærring er en alvorlig indgriben i et barn eller en ung persons frihed, og Danske Regioner er derfor generelt positivt indstillet over for, at der kan være behov for delvist lukkede miljøer som supplement til helt lukkede/sikrede miljøer.

Af erfaring ved vi, at det at arbejde med børn og unge i sikret – og i dette tilfælde delvist sikret – regi kræver helt særlige faglige kompetencer og erfaring inden for krydsfeltet mellem socialpædagogik, psykologi, tik, magt-anvendelse mv.

Allerede da man i 2010 gjorde det muligt for kommuner at opbygge hele delvist sikrede institutioner, gjorde Danske Regioner opmærksom på, at det kunne blive svært at opbygge og vedligeholde en faglighed omkring magtanvendelse, fordi volumen af børn og unge i sikret regi ville være lav, og erfaringen ville blive tilsvarende lille.

Derfor foreslog vi dengang, at man placerede de delvist lukkede institutioner i tilknytning til de allerede eksisterende sikrede institutioner i Regionerne. Årsagen var, at man i regionerne allerede havde et fagligt miljø omkring at arbejde socialpædagogisk under frihedsberøvelse - både i praksis og på administrativt niveau. Samtidig havde og har men tæt koordinering mellem de sikrede miljøer omkring faglig udvikling.

Med det nye forslag om at åbne delvist lukkede *afdelinger* på åbne døgninstitutioner mener Danske Regioner, der er grund til at bekymre sig alvorligt om, hvorvidt så små enheder kan skabe den fornødne faglighed. En manglende faglighed kan føre til dårlige pædagogisk kvalitet, større recidiv og mindre retssikkerhed for de unge.

På den baggrund finder vi det særdeles uhensigtsmæssigt, at det aktuelle lovforslag kun giver kommuner og ikke regioner lov til at oprette delvist lukkede afdelinger.

Vi undrer os samtidig over, at regionerne med deres store ekspertise i netop denne målgruppe og pædagogisk varetægt i sikret regi ikke har været inviteret med i den arbejdsgruppe, der i 2011 blev nedsat for at finde løsninger på området (jf. bemærkningerne til lovforslaget).

Øget mulighed for indgreb på botilbud

Side 3

Om forslaget

Lovforslaget åbner mulighed for at bruge flere indgreb over for personer (både under og over 18 år) med nedsat funktionsevne og dom, der er anbragt på botilbud, opholdssteder og døgninstitutioner.

Samme mulighed foreslås at gælde for personer under 18 år *uden* nedsat psykisk funktionsevne, som afsoner, er i varetægtssurrogat eller er idømt en foranstaltning, sådan at der ikke gøres forskel på personer med og uden nedsat funktionsevne.

Ifølge lovforslaget skal personalet kunne begrænse den anbragtes adgang til internet og telefon, undersøge den anbragtes opholdsrum og ejendele, inddrage den anbragtes effekter og aflåse den anbragtes bolig for natten i op til otte timer i perioden mellem kl. 21.00 og kl. 8.00.

Personer med nedsat psykisk funktionsevne

Det er Danske Regioners erfaring, at langt de fleste problematikker i forhold til mennesker med nedsat psykisk funktionsevne (ofte udviklingshæmning) kan løses – og løses bedst - gennem socialpædagogiske metoder.

På den baggrund kan der være en bekymring for, at de foreslåede indgreb er starten på en glidebane hen imod mindre fokus på pædagogik og mere fokus på magtanvendelse. En lav personalenormering kan fremme en sådan udvikling.

En anden bekymring er, at man - med indførelse af de foreslåede indgrebsmuligheder - giver personalet på de sociale tilbud nogle beføjelser, der ligner dem, der er i kriminalforsorgens regi. Derved vil balancen mellem de strafferetlige og de sociale indgreb forrykkes.

Her er det vigtigt at tænke på, at domfældte udviklingshæmmede personer bliver netop undtaget fængselslignende straf. Det skyldes, at deres handicap og særlige behov betyder, at de ikke kan profitere af ophold i fængsel og dermed også i fængselslignende tilbud.

Når Danske Regioner alligevel er positivt indstillet over for at indføre de foreslåede indgreb over for mennesker med nedsat psykisk funktionsevne, handler det om, at regionerne i dag ser problemstillinger på området, som er svære at løse. Eksempelvis når man i dag ikke må konfiskere en lighter

fra en borger, der har tendens til at stifte ild. Eller når man i dag ikke må tage netadgangen fra en borger, der er dømt for pædofili og på grænseoverskridende vis kontakter børn på nettet.

Det er dog vigtigt at understrege, at disse indgreb kun bør ske i ganske særlige tilfælde, hvor alle pædagogiske muligheder er udtømte. Ligesom det er vigtigt, at ordningen evalueres efter en passende tid, hvor det undersøges, hvorvidt de nye indgreb anvendes hensigtsmæssigt.

Børn og unge uden nedsat psykisk funktionsevne

Overordnet er Danske Regioner positivt indstillet over for forslaget.

Vi ønsker dog at gøre opmærksom på, at der i det nye lovforslag synes at være overlap mellem de indgreb, der kan foretages efter magtanvendelsesbekendtgørelsen for børn og unge uden for hjemmet og efter det nye lovforslag.

Det kan skabe usikkerhed i situationer med indgreb, at man ikke ved, hvilken lov indgrebene foretages efter. Det skyldes, at lovstederne hjemler forskellige kompetencer til personalet og forskellige klagemuligheder i situationerne.

Det bør også præciseres i forslaget, hvornår indgrebene må finde sted. At tale om "ordensmæssige og sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet" er ikke præcist nok til at sikre en ens praksis.

Taler man f.eks. om sikkerhed for andre eller den unge selv? Hvilke typer af kriminalitet berettiger til at gribe ind? Sådanne spørgsmål bør lovgivningen besvare.

I bilag 1 kan læses en række tekniske bemærkninger.

Venlig hilsen

/Tommy Kjelsgaard

Bilag 1: Tekniske bemærkninger til forslaget om øgede muligheder for indgreb

Side 5

Betingelser bør præciseres

Hensynet til indgrebenes alvorlige karakter og hensynet til såvel den pågældende borger, som den ansvarlige myndighed og det udførende personale tilsiger, at det skal være klart, hvad der gives hjemmel til. På den baggrund vurderes beskrivelsen af de hensyn, der kan begrunde iværksættelsen af indgrebene (ordensmæssige og sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet) for upræcis.

Det er formodentlig ikke ethvert ordensmæssigt hensyn, der kan begrunde indgrebene? Angår de sikkerhedsmæssige hensyn alene andre personer eller også sikkerhedsmæssige hensyn til vedkommende selv? I givet fald er der en grænse for hvilke sikkerhedsmæssige hensyn, der er tale om? Kan man inddrage en kniv fra vedkommende, hvis der er kendskab til vedkommende er selvskadende? Kan man inddrage alkohol fra vedkommende, hvis der er kendskab til, at vedkommendes helbred har lidt alvorlig skade af alkoholmisbrug, og vedkommende er i eller tæt på terminalfasen pga. alkoholmisbrug? Hvilken form for kriminalitet kan begrunde indgrebene? Er det alene den type kriminalitet, som vedkommende er dømt for? Eller er det enhver form for kriminalitet, som der er nærliggende risiko for, at vedkommende vil udføre?

Samlet vurderes, at der i lovgivningen bør være nærmere angivelse af, hvilke typer ordensmæssige forhold og hvilke typer sikkerhedsmæssige forhold, der kan begrunde indgrebene.

Drøftelse og undersøgelse af indgreb

Den foreslåede ordning indeholder bl.a. mulighed for, at der kan ske delegation af afgørelseskompetence til lederen og dennes stedfortræder af anbringelsesstedet og boformen i uopsættelige tilfælde. Der ses ikke at være krav om, at handlekommunen forud skal have behandlet spørgsmålet om anvendelse af indgrebet, eller at handlekommunen skal godkende indgrebet umiddelbart efterfølgende – der ses alene at være et krav om efterfølgende indsendelse af indberetning.

Umiddelbart kan der være bekymring for, at denne fremgangsmåde ikke i tilstrækkelig grad sikrer borgeren en indgående undersøgelse og behandling af forholdene. Baggrunden herfor er bl.a., at en afgørelse, der træffes af uopsættelige ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, træffes akut på

det foreliggende grundlag og ud fra de rammer, forudsætninger og vurderinger, som lederen eller stedfortræderen har til rådighed på det pågældende tidspunkt.

Det vurderes mere hensigtsmæssigt, at der indføres en ordning i stil med godkendelseskravet om magtanvendelse i servicelovens kapitel 24, hvor der skal være en forudgående godkendelse af en foranstaltning, og hvor foranstaltningen efterfølgende kan anvendes i henhold til godkendelsen, og hvor der er en tidsbegrænsning på foranstaltningen.

Herved sikres, at selve grundlaget hvorpå indgrebet indføres, er oplyst tilstrækkeligt, herunder at det er beskrevet hvilke pædagogiske tiltag, der forgæves er forsøgt anvendt inden, samt at der er mulighed for at vurdere grundlaget på et tidspunkt, hvor der ikke er brug for akut handling.

Endvidere sikres, at det er den enhed, der i sidste ende er ansvarlig i henhold til lovgivningen, der sætter rammerne for, hvornår indgrebet må udføres.

En sådan ordning vil betyde, at der kan opstå situationer, hvor der er behov for akut handling, og hvor indgrebet så sker uden godkendelse. Dette er imidlertid også forudsat vedr. godkendelseskravet ved ansøgninger i servicelovens kapitel 24, jf. de registreringer der er mulighed for på skema 2 fra Socialstyrelsen.

Begrundelse og klagevejledning

Uanset om afgørelsen træffes af handlekommunen eller af den dertil bemyndigede leder eller stedfortræder bør der være et krav om, at afgørelsen skal være skriftlig med tilhørende begrundelse og klagevejledning. Således vil borgeren have mulighed for at vide, på hvilket grundlag indgrebet er vurderet tilladt, og hvilke forhold der er tillagt betydning. Dette vil ikke altid være tilfældet vedr. en indberetning.

I de tilfælde, hvor der træffes en akut afgørelse, bør der være et krav om umiddelbar efterfølgende skriftlig afgørelse med begrundelse og klagevejledning.

To personer ved undersøgelse

Det vurderes, at der med fordel kan indføres et krav om, at der som udgangspunkt skal være to personer til stede ved en undersøgelse af personens opholdsrum og ejendele i lighed med kravet i magtanvendelsesbe-

kendtgørelsen for børn og unge, bkg. nr. 1093 af 21. september 2010 med senere ændringer, §§ 16 og 26. Dette af hensyn til retssikkerheden for såvel den pågældende borger som for personalet.

Genstande bør registreres

Endvidere vurderes, at der med fordel kan indføres et krav om, at inddragne genstande skal registreres, jf. §§ 17 og 27.

Overlap med magtanvendelsesbekendtgørelsen

Specielt vedr. unge under 18 år, der er anbragt på et anbringelsessted, jf. servicelovens § 66, nr. 5 og 6 i henhold til de nævnte grunde (som led i fuldbyrdelsen af en fængselsstraf, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78, som surrogat for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 765, eller som led i en foranstaltning idømt i henhold til straffelovens § 74 a) bemærkes, at der synes at være delvis overlapning i forhold til de indgreb, der kan foranstalles efter magtanvendelsesbekendtgørelsen for børn og unge anbragt uden for hjemmet.

F. eks. kan barnets eller den unges opholdsrum under visse betingelser undersøges i henhold til bekendtgørelsens §§ 12 og 22 for at sikre, at barnet eller den unge ikke er i besiddelse af effekter, der strider mod ordensbestemmelser eller sikkerhedshensyn.

I henhold til bekendtgørelsens §§ 17 og 27 kan genstande, som tilhører et barn eller en ung, tilbageholdes, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

En situation, hvor f. eks. en ung, der er anbragt på en sikret afdeling i varetægtsurrogat, mistænkes for besiddelse af en kniv og hvor den unges værelse herefter undersøges, og kniven findes og inddrages, vurderes både at kunne være omfattet af de indgreb, der kan udføres i henhold til magtanvendelsesbekendtgørelsen og af de indgreb, der kan udføres i henhold til de foreslåede bestemmelser.

Da procedure og kompetencer ikke er ens for så vidt angår indgreb i henhold til de foreslåede bestemmelser og indgreb i forhold til magtanvendelsesbekendtgørelsen for børn og unge, bør det nærmere afgrænses, hvornår det ene regelsæt finder anvendelse, og hvornår det andet regelsæt finder anvendelse. Eksempelvis er det forskelligt, hvem der har kompetence til at træffe afgørelsen (lovforslaget: kommunalbestyrelsen, evt. delegeret).

ret til stedets leder og stedfortræder, bekendtgørelsen: stedets leder eller den der er bemyndiget hertil). Der er tillige forskellige klageadgange.

Side 8



17. januar 2013

Høringssvar vedr. Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Fra FADD – foreningen af danske døgninstitutioner for børn og unge
v/ Formand Søren Skjødt

Vedrørende lovforslagets 4 elementer

1. Styrket indsats over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge
FADD bifalder forslaget og fremhæver i den forbindelse vigtigheden af, at Ankestyrelsen i højere grad end hidtil får større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af kvalitetssikringen og kontrollen med kommunernes indsats
2. Etablering af delvis lukkede afdelinger for børn og unge
FADD bifalder forslaget. I den konkrete udmøntning af lovforslaget ønsker vi, at udgangspunktet for en konkret iværksættelse skal ske med afsæt i ønsket om omsorg og/eller beskyttelse af barnet - og ikke være baseret på et straf/trusselsmotiv. Vi påskønner i særdeleshed forslagets bestemmelser om de anbragtes retssikkerhed og almindelige proportionalitetsbetragtninger.
3. Styrket fuldbyrdelse af strafretlige foranstaltninger m.v
FADD bifalder forslaget, men finder, at 18 års grænsen vil kunne medføre uhensigtsmæssig forskelsbehandling såfremt institutionen har børn/unge hhv. over og under 18 år
4. Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn
FADD bifalder forslaget og har ingen bemærkninger

Med venlig hilsen
Søren Skjødt, formand

w www.fadd.dk
e info@fadd.dk
t 20852560



DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Ved en e-mail af 21. december 2012 har Social- og Integrationsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

18. januar 2013

Indledningsvis skal det bemærkes, at det er Rådets vurdering, at kommunernes styrkede indsats for at forebygge kriminalitet blandt børn og unge har været en medvirkende årsag til den faldende ungdomskriminalitet de senere år¹.

DKR-nummer:
13-135-0001
Sagsbehandler:
kbh

Det Kriminalpræventive Råd finder det vigtigt, at den kriminalpræventive sociale indsats er sammenhængende og systematisk. Rådet bakker derfor op om, at initiativerne fra satspuljeaftalen for 2010 forlænges, således at der fortsat bliver støttet op om arbejdet med at kvalificere kommunernes sammenhængende børne- og ungepolitik og indsatsen over for ungdomskriminalitet, at kommunerne også fremadrettet kan få adgang til gratis rådgivning fra VISO, og at det sikres, at Ankestyrelsen fortsat følger op på kommunernes indsats over for kriminalitetstruede børn og unge.

Med hensyn til anvendelsen af delvist lukkede institutioner, er det Det Kriminalpræventive Råds opfattelse, at det altovervejende udgangspunkt for socialpædagogisk behandling bør være, at barnet eller den unge frivilligt indgår i behandlingen. Institutioner bør målrettet og systematisk søge at motivere barnet eller den unge til at indgå i behandling under anvendelse af kvalificerede pædagogiske metoder, snarere end ved at tvinge barnet eller den unge gennem tilbageholdelse. Herved sikres optimale muligheder for en god behandlingsalliance mellem barnet eller den unge og institutionens personale. Kvaliteten af behandlingsalliancen udgør en vigtig forudsætning for behandlingens succesmuligheder.

¹ Justitsministeriet (2012) Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2011

Det bør derfor sikres, at ledelse og personale på delvist lukkede institutioner har tilstrækkelige ressourcer og faglige forudsætninger for at motivere målgruppen til at indgå i den socialpædagogiske behandling, således at anvendelse af tilbageholdelse kun finder sted i eventuelle enkelttilfælde, hvor alle andre kvalificerede muligheder er udtømte, og med en særskilt målsætning om at motivere barnet eller den unge til at indgå frivilligt i det socialpædagogiske arbejde fremadrettet.

Side 2

Rådet har ingen bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Venlig hilsen



Marjun á Lað
Forebyggelseschef

Social- og integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Hørings svar vedrørende forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

FOA- Fag og Arbejde vil meget gerne benytte lejligheden til at kommentere på nærværende lovforslag.

Generelle kommentarer:

FOA – Fag og Arbejde er bekymret for at nærværende lovforslag, er en kvalitetsforringelse for udsatte børn og unge samt borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt medarbejdere. Der er ingen lette løsninger i det pædagogiske arbejde, hverken på døgninstitutioner, bosteder for børn og unge eller i boformer for voksne. Det er et specialiseret område, der fordrer de rette normeringer for en god faglig pædagogisk og etisk indsats, samt at personalet besidder de rette kompetencer.

Der kan derfor vælges at tænke i andre baner end udelukkende at indføre indgrebsmuligheder, som eksempelvis at låse beboere inde om natten.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvor adskilt de delvist lukkede afdelinger er fra det ordinære botilbud. Skal det opfattes som, at de to typer boform deler matrikel, drift og administration, men ellers er adskilt fra hinanden? Det er nemlig svært foreneligt med tanken om eget hjem, hvis man er ordinær beboer på et bosted, hvor nogle adfærdsførstyrrede ikke domsanbragte unge eller domsanbragte beboere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan udsættes for indgreb af fængselslignende karakter. Det forudsætter stor fysisk adskillelse af disse afdelinger.

Der er med det skitserede forslag stor fare for, at det ordinære botilbudsområde og døgninstitutionens område, som udgør beboernes hjem, ændres til delvis lukkede afdelinger af institutionslignende karakter, hvis ikke der er en meget skarp opdeling af områderne. Dette kan få

Dato:

08.01.2013

Sagsnummer:

12/245575

Ref.:

ulro/jasp

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 4697 2626
Telefax 4697 2300

Giro 8 01 47 95

E-mail
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

usandsynlig stor konsekvens for de ordinære beboeres livskvalitet og tryghed. Det kan komme til at ødelægge indsatsen overfor børn og unge med adfærdsproblemer i de åbne døgninstitutioner, hvis disse institutioner og pædagogiske indsats bliver præget af en mere "intensiv og struktureret behandlingsform".

Det vil udfordre det faglige pædagogiske arbejde og den faglighed, der er kernen i det pædagogiske arbejde med udsatte børn og unge samt børn, unge og voksne med nedsat psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse.

Vi er i særdeleshed betænkelige overfor forslaget, da det øjensynligt fremkommer, fordi kommunerne ikke har benyttet sig af den eksisterende mulighed for at oprette delvist lukkede institutioner. Det står faktisk som den alt overvejende begrundelse for forslaget i bemærkningerne, at kommunerne ikke har benyttet sig af den mulighed.

Med lovforslaget er der fare for, at botilbudsområdet bliver yderligere institutionaliseret. En del af ideen omkring de åbne boformer er, at borgerne integreres i det omkringliggende samfund. Denne integration vil blive udfordret, hvis de delvist lukkede afdelinger skal placeres i de åbne boformer.

Sidst, men ikke mindst, er vi meget bekymrede for den domsanbragtes rettigheder, når indgrebene skal initieres af kommunalbestyrelsen med delegationsret til stedets ledelse. Vi vil foreslå, at indgrebsmulighederne fastsættes ved domsafsigelsen.

Specifikke kommentarer:

FOA- Fag og Arbejde er bekymret over flere af de foreslåede lovændringer.

§ 66 nr. 6. Her introduceres tiltaget "*delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner*", som så finder anvendelse i beskrevne paragraffer på side 1. FOA – Fag og Arbejde finder, at det er forbundet med problemer, at der lægges op til at åbne døgninstitutioner skal have særlige delvis lukkede afdelinger i det åbne regi. Der findes allerede delvis lukkede døgninstitutioner, som rummer de unge, der har behov for disse rammer. Det er en meget stor udfordring, at der oprettes særlige delvis lukkede afdelinger i de åbne døgninstitutioner, da det vil kunne have

massiv indflydelse på de øvrige unge, der bor i den ordinære åbne døgninstitution. Mange af disse unge er særligt sårbare overfor eksempelvis påvirkninger fra en adfærdsvanskelig og muligvis domsanbragte kriminel ung. Den sociale læring i de unges hverdag og udvikling vil kunne blive farvet af det miljø, det vil medføre at oprette delvis lukkede afdelinger i de åbne døgninstitutioner, hvis ikke adskillelsen er meget radikal og tydelig.

Vi er ligeledes bekymrede for, at det ikke er med et pædagogisk udviklingsperspektiv for øje, at man vil benytte de delvis lukkede afdelinger på døgninstitutionerne, men udelukkende på baggrund af et økonomisk incitament.

Man kunne også vende tænkningen lidt på hovedet, således at det var de delvist lukkede døgninstitutioner, der havde delvist åbne afdelinger for de unge der kunne have brug for dette.

Her ville man ligeledes sikre, at de børn og unge der er i målgruppen, stadig kan forblive i samme miljø med samme personale og andre anbragte unge, uanset at der i perioder er behov for at anvende de muligheder for fastholdelse og tilbageholdelse som de delvis lukkede døgninstitutioner allerede giver.

§§137 f: Vi er bekymrede for, at de skitserede indgrebsmuligheder ved delegation til den stedlige ledelse i nogle tilfælde vil finde anvendelse, fremfor en styrket pædagogisk indsats gennem bedre normering eller ved at kompetenceudvikle personalet, til at kunne løse en given situation ad pædagogisk vej. Meget pædagogisk støtte hviler på relationspædagogiske elementer, som tillid og anerkendelse, som vil kunne udfordres i borger- medarbejderrelationen, hvis indgrebsmulighederne anvendes som værktøj i stedet for anvendelse af en faglig kvalificeret pædagogisk indsats.

Generelt synes vi, at det er en sårbar konstruktion der lanceres, når indgrebsmulighederne delegeres til lederen. Vi er klar over, at der indimellem foregår handlinger, som fordrer hurtig indsats for at forhindre kriminalitet. Men indgrebsmulighederne må aldrig erstatte den pædagogiske indsats. Som det beskrives, er der en rapporteringspligt ved indgreb. Borgerens handlekommune bør ligeledes orienteres ved hvert indgreb for at sikre borgeren bedst muligt.

§ 137 j: Aflåsning af den domsanbragtes bolig for natten har meget karakter af frihedsberøvelse. Der må være forskel på at undvige fra eget værelse, og så at undvige fra boformen. Er der tale om, at man er til fare for de øvrige beboere i den åbne boform, er den domsanbragte, muligvis generelt fejlanbragt, da boformen udgør de øvrige beboeres hjem. Altså den trygge ramme omkring de øvrige beboeres liv.

Vi har vanskeligt ved at se, hvordan det pædagogiske og omsorgsfaglige personale skal have kompetence til at afgøre, om en borger er suicidaltruet. Det ligger uden for personalets kompetenceområde. Ligeledes, er personalet ikke uddannet til at afgøre, om indelåsning af borgeren indebærer en sundhedsmæssig risiko. Det fremgår endvidere, at der skal iværksættes jævnlig overvågning. I mange boformer, er der udelukkende sovende nattevagt. Hvis der var vågen nattevagt, ville denne ligeså godt kunne opholde sig i nærheden af den domsanbragtes bolig om natten, og således ad pædagogisk vej forhindre, at den domsanbragte rømmer fra boformen. En anden mulighed ville være at afsætte ressourcer til fast vagt, som gennem en pædagogisk indsats ville kunne afhjælpe, at den domsanbragte rømmer fra boformen om natten.

§ 137 m: Her beskrives kravene til registreringen. Vi synes, at der mangler en beskrivelse af de pædagogiske tiltag, der allerede er afprøvet samt en fortsat beskrivelse af de fremadrettede pædagogiske tiltag, der skal afhjælpe behovet for indgrebsmulighederne.

§ 137 5) stk. 3. Her vil vi foreslå, at borgerens handlekommune ligeledes orienteres, set i lyset af en kommende tilsynsreform, hvor samarbejdet mellem det personrelaterede tilsyn samt det driftsorienterede samarbejde er essentielt for en kvalitetsforbedring. Her kunne man ligeledes akkumulere både viden, statistik og læring hos de 5 kommende kommunale tilsynsenheder.

Vi har i de specifikke kommentarer forholdt os til lovudkastets indhold i forhold til alternativer eller opmærksomhedspunkter ved denne lovudvidelse. Det er dog vigtigt for os afslutningsvis, endnu en gang at gøre opmærksom på vores holdning, som er beskrevet under dette hørings-

svars generelle kommentarer. Vi oplever, at man med de beskrevne indgrebsmuligheder på de i dag åbne bosteder uden sikrede afdelinger, kan komme til at forringe livskvaliteten for børn, unge og voksne, der enten er udsatte eller har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, ved at flytte opgaver fra de sikrede institutioner ud til de åbne boformer.

Et alternativ til dette lovudkast kunne være, at kommunerne benyttede lukkede institutioner og udvidede med mulighed for delvis åbne afdelinger. Dette lægger sig egentlig op af tænkningen om eksempelvis de 3 trin i straffelovens § 74 a., om ungdomssanktionens udmøntning. Her er tænkningen, at den anbragte dømte bevæger sig fra delvis lukket institution, til åben boform og til ambulanseregion. I så fald, den unge har brug for en åben boform med delvis lukkede afdelinger kunne det ligge i forlængelse af de delvis lukkede institutioner, som i forvejen har ekspertisen på området. Ligeledes, vil beboerne i de åbne boformer, både børn, unge og voksne ikke skulle leve deres liv i et regi med delvis lukkede afdelinger, hvor man anbringer dømte borgere tæt på/sammen med sårbare borgere.

FOA mener, at det udgør en fare for beboerens retssikkerhed, at man indfører de foreslåede indgrebsmuligheder, forvaltet af kommunalbestyrelse og leder uagtet om der er tale om, at borgeren er beboer på eksempelvis Kofoedsminde eller i et § 108 tilbud.

Samlet set mener vi, at lovforslaget er alt for uklart formuleret og indeholder alt for mange usikre momenter for både borgere og personale i den nuværende form.

FOA- Fag og Arbejde står gerne til rådighed for yderligere uddybning af vores kommentarer og betænkeligheder i forhold til denne høring og vil meget gerne deltage i arbejdet fremadrettet på området.

Jeg kan kontaktes via mail på jaks@foa.dk

Venlig hilsen

Jakob Sølvhøj
Sektorformand

Social- og Integrationsministeriet
Departementet
jub@sm.dk
caw@sm.dk

STRANDGADE 56
1401 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 32698869

HSC@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

**HØRING OVER FORSLAG TIL KRIMINALPRÆVENTIVE
SOCIALE INDSATSER
- VORES J.NR. 540.10/28378/DETS/EER/HSC**

18. JANUAR 2013

Social- og Integrationsministeriet har med e-mail af 21. december 2012 anmodet om Institut for Menneskerettigheders bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive indsatser).

1. BAGGRUND

Udkastet indeholder forslag om en styrket indsats over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge, etablering af delvist lukkede afdelinger for børn og unge, styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v. og en præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn. Instituttet har ved høringssvar af henholdsvis 16. marts 2010 (om lovforslag om styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge samt skærpelse af reaktionsmulighederne over for kriminalitetstruede børn og unge), 11. august 2010 (om magtanvendelsesbekendtgørelsen) og 19. august 2011 (om vejledning om magtanvendelse) kommenteret nogle af de forhold og tiltag, som lovudkastet vedrører. Høringssvarene vedhæftes som filer, hvortil der henvises.

2. SÆRLIGT VEDRØRENDE DELVIST LUKKEDE INSTITUTIONER

Instituttet har ikke bemærkninger til forslaget om, at der åbnes mulighed for at etablere delvist lukkede *afdelinger* på en åben døgninstitution, der er målrettet adfærdsvanskelige unge. Det lægges herved til grund, at der kan være behov for at kunne tilbageholde og fastholde meget udad reagerende børn og unge, hvilket de hidtil gældende regler ikke har givet mulighed for, da der var krav om tilbageholdelse i delvist lukkede *institutioner*, som kommunerne ikke har ønsket oprettet, bl.a. fordi det kunne være vanskeligt for den enkelte kommune at udfylde alle pladser på en institution.

Instituttet finder imidlertid, at der er behov for en evaluering af initiativet. Det bemærkes herved, at det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget fra 2010 om indførelse af de delvist lukkede institutioner, at dette initiativ skulle evalueres i 2013. Evalueringen skulle bl.a. afdække effekten, herunder hvilken målgruppe den nye institutionstype havde bedst effekt over for, samt indholdet af den pædagogiske behandling, der skulle gives i den nye institutionstype. På baggrund af evalueringen ville satspuljepartierne drøfte, om man med initiativet dækkede behovet på området.

- Instituttet anbefaler, at der inden for en tilsvarende årrække sker en evaluering af brugen af delvist lukkede afdelinger på åbne døgninstitutioner, der er målrettet adfærdsvanskelige unge.

3. SÆRLIGT VEDRØRENDE STYRKET FULDBYRDELSE AF STRAFFERETLIGE FORANSTALTNINGER M.V.

Lovforslaget indeholder forslag til et nyt kapitel 24 a om fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v. Der foreslås indført en adgang til at foretage indgreb over for personer med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt på et anbringelsessted eller en boform i henhold til en strafferetlig afgørelse. Det foreslås endvidere, at også personer under 18 år uden nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i henhold til en strafferetlig afgørelse, bliver omfattet af reglerne. Indgreb kan ske med henblik for at forebygge kriminalitet, eller såfremt det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn. Sådanne indgreb omfatter indskrænkning i adgangen til internet og telefon, undersøgelse af opholdsrum og ejendele og inddragelse af effekter. Der skal desuden kunne ske aflåsning af de anbragtes bolig for natten i op til otte timer, hvis der er nærliggende risiko for, at de ellers vil undvige fra boformen. Indgrebene kan ikke gennemtvinges ved magtanvendelse. Om nødvendigt vil det forudsættes, at politiet tilkaldes med henblik på indgrebets gennemførelse ved politiets foranstaltning.

Det fremgår af lovforslaget, at ethvert indgreb – og dets nærmere indhold – skal registreres straks, og at indgreb kan påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10. Et indgreb kan ikke træffes, hvis formålet med det hensigtsmæssigt kan opnås ved mindre indgribende initiativer, og magtanvendelse kan aldrig erstatte socialpædagogisk bistand. I den forbindelse finder instituttet, at det i forbindelse med registrering af et indgreb tillige bør anføres, i hvilket omfang pædagogiske tiltag har været forsøgt inden et indgreb. Det bemærkes herved, at inddragelse af personer med nedsat psykisk funktionsevne samt børn og unge - med mulighed for indflydelse -

udgør et vigtigt princip efter både handicapkonventionen og børnekonventionen.

- Instituttet foreslår, at det i forbindelse med registreringen efter § 137 m tillige skal anføres, i hvilket omfang pædagogiske tiltag som alternativ til indgrebet har været forsøgt.

4. ÆNDRING AF BEKENDTGØRELSE OG VEJLEDNING OM MAGTANVENDELSE OVER FOR BØRN OG UNGE, DER ER ANBRAGT UDEN FOR HJEMMET

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det vil medføre konsekvensrettelser i magtanvendelsesbekendtgørelsen.

Instituttet har i sine tidligere høringsvar af 11. august 2010 og 19. august 2011 fremsat en række forslag til ændringer i bekendtgørelsen og vejledningen om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

- Instituttet anbefaler, at bekendtgørelsen og vejledningen om magtanvendelse ændres i overensstemmelse med instituttets tidligere anbefalinger.

Der henvises til j.nr. 2012-7900.

Venlig hilsen

Eva Ersbøll

Socialministeriet
Departementet
E-mailes til eco@sm.dk og p-boern@sm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 11. august 2010
J.NR. 540.10/23516/
HSC/EER

Høring over udkast til bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet

Institut for Menneskerettigheder har med mail af 6. juli 2010 modtaget udkast til bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, med anmodning om eventuelle bemærkninger.

Udkastet indeholder de ændringer, som er trådt i kraft den 1. juli 2010 ved lov nr. 551 af 26. maj 2010, lov nr. 627 af 11. juni 2010 samt som følge af lov nr. 711 af 25. juni 2010 (nedsættelse af den kriminelle lavalder).

Instituttet har på grund af sommerferien fået udsættelse af fristen for afgivelse af høringssvar og takker herfor.

1. Sammenfatning

Instituttet finder, at udkastet til bekendtgørelse lider af alvorlige mangler og bør revideres og suppleres på afgørende punkter, hvorfor Socialministeriet anmodes om at sende et nyt udkast i høring.

Instituttet finder, at udkastet bør revurderes på (i hvert fald) følgende punkter:

- *Grundlaget for anbringelse* på delvist lukket institution bør præciseres, da det nuværende udkast til bekendtgørelse efter instituttets opfattelse ikke indeholder tilstrækkeligt klare og præcise regler til, at retstilstanden kan anses for at være forudsigelig med hensyn til, i hvilke tilfælde denne anbringelsesform kan anvendes (se afsnit 4.1).
- *Grænsen mellem magtanvendelse og frihedsberøvelse* bør tydeliggøres og præciseres, herunder således at børns særlige rettigheder efter grundloven og internationale menneskerettigheder i tilfælde form af frihedsberøvelse sikres overholdt (se afsnit 4.2).

- *Grundlaget for magtanvendelse* bør præciseres, da det nuværende udkast til bekendtgørelse indeholder efter instituttets opfattelse ikke tilstrækkeligt klare og præcise regler til, at retstilstanden kan anses for at være forudsigelig med hensyn til, i hvilke tilfælde magt kan anvendes, ligesom der savnes en nærmere angivelse af, hvad denne tvang nærmere kan gå ud på (se afsnit 4.3).
- *Høring af barnet eller den unge* bør sikres også i forbindelse med en beslutning om anbringelse på en delvist lukket institution (se afsnit 4.4).
- *Klagemulighederne* bør tydeliggøres, ligesom vejledning i en passende sprogbrug rettet mod børn/unge bør sikres (se afsnit 4.5)

Instituttet finder det positivt, at ændringer monitoreres og evalueres inden for den nærmeste fremtid.

2. Baggrund

Instituttet har ved sine høringssvar af henholdsvis den 19. februar og 16. marts 2010 kommenteret de nu gennemførte ændringer. Der henvises til disse svar, som tidligere er tilgået Socialministeriet. I relation til den fremsendte høring finder instituttet anledning til fortsat at bemærke, at der efter instituttets opfattelse *ikke* burde være sket en lempelse af kriterierne for anbringelse i sikrede institutioner, når der henses til, hvor alvorligt dette indgreb er.

De vedtagne ændringer vil betyde en udvidelse af brugen af magtanvendelse, herunder frihedsberøvelse, over for børn som led i en hurtigere, mere målrettet og klar reaktion over for unge, der er i fare for at slå ind på en kriminel løbebane eller allerede har begået kriminalitet. Der kan bl.a. henvises til regeringens udspil på dette område fra oktober 2009 "Mere konsekvens, opfølgning og omsorg – en markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet".

De ændringer, som bekendtgørelsen udmønter på området for magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet, vil betyde en udvidelse af brugen af lukkede institutioner og kontrolforanstaltninger over for børn og unge, f.eks. i form af øgede muligheder for at foretage indgreb over for barnet/den unge, eksempelvis i form af fysisk tilbageholdelse, brev- og telefonkontroller, ransagninger og personundersøgelser.

3. Den menneskeretlige beskyttelse

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5 beskytter den personlige frihed og artikel 8 beskytter retten til privatliv, familieliv, hjem og korrespondance. Samme rettigheder er beskyttet ved Børnekonventionens artikel 16 (beskyttelse af privatlivets fred) og artikel 37 (den personlig frihed). Af Børnekonventionens artikel 37 (b) fremgår, at intet barn ulovligt eller vilkårligt må berøves sin frihed. Tilbageholdelse af et barn skal følge lovens forskrifter og må kun bruges som sidste udvej og for det kortest mulige passen-

de tidsrum. Det fremgår videre af artikel 37 (d), at ethvert barn, der er berøvet friheden har ret til hurtig juridisk og anden passende bistand samt til at få prøvet lovligheden af sin frihedsberøvelse ved en domstol eller anden kompetent, uafhængig og upartisk myndighed og til hurtig afgørelse af enhver sådan sag.

Indgreb i beskyttede rettigheder kan foretages, forudsat at der er klar lovhjemmel hertil, at indgrebet er begrundet i et lovligt hensyn og er nødvendigt, herunder proportionalt, idet indgrebets intensitet skal stå i et rimeligt forhold til det angivne mål. Magtanvendelse over for især børn og unge bør begrænses til de tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt, og skal ophøre så snart betingelserne for indgrebet ikke længere er til stede. Efter Børnekonventionens artikel 12 (1) skal barnet 1) have mulighed for at udtale sig i alle forhold, som vedrører barnet og 2) barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Instituttet finder anledning til at fremhæve det menneskeretlige hjemmelskrav. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis viser generelt, at den nationale lovgivning skal opfylde visse kvalitative krav, herunder at retstilstanden skal være forudsigelig, og at reglerne skal være tilstrækkeligt klare og præcise. Hjemmelskravet betyder derfor ikke bare en lovhjemmel, men også lovkvalitet. Det skal være muligt at overskue og forudsige konsekvenserne af reglernes anvendelse og dermed beskytte sig mod hjemlede indgreb.

4. Konkrete bemærkninger til udkastet

For så vidt angår det nu foreliggende udkast til bekendtgørelse har instituttet følgende bemærkninger:

4.1 Præcisering af anbringelsesgrundlaget

Instituttet finder, at der i lighed med den gældende bekendtgørelses ordlyd i § 15 bør ske en helt klar præcisering og gerne opstilling af, i hvilke situationer der kan anvendes et så omfattende indgreb, som en anbringelse på en delvist lukket døgninstitution er. Der bør herved tages højde for, at en sådan anbringelse kan ske også i situationer, hvor den unge ikke har begået kriminalitet, men hvor der alene er tale om, at barnet/den unge har misbrugs- eller tilpasningsproblemer.

Det nuværende udkast til bekendtgørelse indeholder efter instituttets opfattelse ikke tilstrækkeligt klare og præcise regler til, at retstilstanden kan anses for at være forudsigelig med hensyn til, i hvilke tilfælde denne anbringelsesform kan anvendes.

4.2 Tydeliggørelse af magtanvendelse over for frihedsberøvelse

Instituttet anbefaler samtidigt, at det i bekendtgørelsen nærmere tydeliggøres og præciseres, hvornår en magtanvendelse må antages at få karakter af frihedsberøvelse. Dette har betydning, fordi der skal være forbindelse (proportionalitet) mellem grunden til en frihedsberøvelse og de forhold den gennemføres under, ligesom barnet/den unge skal kunne få juridisk bistand og prøvet lovligheden af en frihedsberøvelse ved domstolene, jf. bl.a. Børnekonventionens artikel 37 (d), EMRK artikel 5 og grundlovens § 71, stk. 6.

Det er vigtigt for de ansatte i institutionerne, at de gør sig klart, hvornår der kan være tale om frihedsberøvelse med deraf følgende retssikkerhedskrav. Endelig vil dette have betydning i forhold til anbringelse på en delvist lukket døgninstitution, hvor anbringelse kan ske såvel i åbne som lukkede afsnit. Selve anbringelsesstedet og –formen kan også udgøre selvstændige beslutninger med krav på stærke retssikkerhedsgarantier.

4.3 Præcisering af grundlaget for øget mulighed for magtanvendelse

Det fremgik af regeringens oplæg fra 2009, at der indføres en ny ikke-sikret institutionstype med øgede beføjelser til magtanvendelse, se side 11n.

Dette er udmøntet - helt overordnet - i den nugældende servicelovs § 123b, stk. 2, hvorefter "der på delvis lukkede institutioner kan aflåses yderdøre og vinduer i perioder, og børn og unge *fastholdes fysisk*. (vores udhævning)". Det er kommunalbestyrelsen, som træffer afgørelse om de nærmere rammer og vilkår for den konkrete anbringelse, jf. § 123b, stk. 4.

Af bemærkningerne til L 166 (lovforslaget om styrkelse af indsatsen over for kriminalitets-truede børn og unge) fremgår bl.a. side 8, at der med forslaget åbnes for en øget magtanvendelse i form af fastholdelse i visse situationer på de nye institutionstyper, og at der med fastholdelse menes, at der fysisk tages fat i barnet eller den unge i en kortere periode eller at den pågældende mandsopdækkes.

Instituttet finder det meget betænkeligt, at der herved åbnes adgang for en magtanvendelse, som går ud over den magtanvendelse, som gælder på det øvrige institutionsområde, jf. den gældende bekendtgørelses § 2. Det er ikke umiddelbart forståeligt, hvad der begrunder en sådan udvidelse af magtanvendelse over for denne gruppe udsatte børn, som typisk har særlige behov for hjælp.

Det nuværende udkast til bekendtgørelse indeholder efter instituttets opfattelse ikke tilstrækkeligt klare og præcise regler til, at retstilstanden kan anses for at være forudsigelig med hensyn til i hvilke tilfælde, en sådan øget (fysisk) anvendelse af magt over for unge kan ske, ligesom der savnes en nærmere angivelse af, hvad denne tvang nærmere kan gå ud på.

4.4 Høring af barnet/den unge

Der bør efter instituttets opfattelse som minimum indsættes en bestemmelse om, at barnet eller den unge skal høres i forbindelse med en beslutning om anbringelse på en delvist lukket institution, jf. herved udkastets § 5, hvorefter der alene skal ske en orientering om begrundelsen for afgørelsen. Det bør også fremgå, at der skal lægges passende vægt på barnets synspunkter i overensstemmelse med dets alder og modenhed. Der henvises herved til børnekonventionens artikel 12 (1).

Det bemærkes generelt, at barnet skal høres i forbindelse med alle tiltag over for barnet, herunder f.eks. undersøgelse af opholdsrum (udkastets § 11) og tilbageholdelse af effekter (udkastets § 15).

4.5 Præcisering af klagemuligheder

Det fremgår af bemærkningerne til L 166, side 18 og 19, at der er følgende klageadgang:

- Beslutning efter servicelovens § 123b, stk. 3 (afgørelse om anbringelse på delvist lukket døgninstitution) kan påklages til Ankestyrelsen, jf. § 168
- Beslutning om de nærmere rammer og vilkår for den konkrete anbringelse efter servicelovens § 123b, stk. 4, kan påklages til de sociale nævn, jf. § 166.
- Beslutning efter servicelovens § 123c, stk. 1, om tilbageholdelse af et barn eller en ung i op til 14 dage kan påklages til Ankestyrelsen efter § 168.

Disse klageadgange bør efter instituttets opfattelse skrives ind i bekendtgørelsens kapitel 6, ligesom der i det enkelte tilfælde - i et sprog, som barnet/den unge forstår - bør gives en udførlig vejledning til barnet/den unge og forældremyndighedsindehaveren/ værgeren om muligheden for at klage.

Det bemærkes i den forbindelse, at grundlovens § 71, stk. 6, og EMRK artikel 5, stk. 4, finder anvendelse i tilfælde af frihedsberøvelse, ligesom der i almindelighed skal sikres reel adgang til effektive retsmidler.

Instituttet finder samtidigt, at det bør præciseres i bekendtgørelsen, hvorledes barnet/den unge og forældrene til barnet/den unge (eller værgeren) er stillet i relation til underretning-/klagemuligheder i forbindelse med anvendelse af magt over barnet/den unge.

Det bemærkes herved, at der også rejser sig spørgsmål om klageadgang, hvis et samtykke til f.eks. anbringelse efterfølgende tilbagekaldes. Dette gælder både et samtykke fra forældre (værger) og den unge.

4.6 Evaluering af adgangen til at anvende delvist lukkede institutioner mv.

Det fremgår af bemærkningerne til L 166, at initiativet vedrørende anbringelse i delvist lukkede institutioner skal evalueres i 2013. Endvidere fremgår det af lovforslagets betænkning af 6. maj 2010, at socialministeren vil give en midtvejstatus til forligspartierne, henset til de øgede beføjelser, der er givet anbringelsesstederne.

Instituttet finder det positivt, at disse ændringer monitoreres og evalueres inden for den nærmeste fremtid.

4.7 Mindre sproglige rettelser, herunder konsekvensrettelser

Udkastets § 16

Henvisningen i § 16, stk. 1, bør rettelig være en henvisning til stk. 2-4 i stedet for til stk. 4-6, henvisningen i § 16, stk. 5, bør rettelig være en henvisning til stk. 1-4 i stedet for 3-6 og henvisningen i samme bestemmelses stk. 6 bør rettes til stk. 1-5, i stedet for til stk. 3-7.

Udkastets § 22

Ordlyden bør være i overensstemmelse med udkastets § 12, stk. 1

Udkastets § 27

Henvisningen i stk. 1 til §§ 41-43 bør rettes til §§ 32-34

Udkastets § 31

Det bør præciseres, hvilken lovs § 57, stk. 4, der henvises til

Udkastets § 38

Henvisningen i § 38, stk. 1, til § 36 bør rettes til en henvisning til § 37.

Endelig er der imellem udkastets § 32 og § 33 indsat en § 37 om meddelelse fra politiet til kommunalbestyrelse eller regionsråd. Bestemmelsen skal muligvis indsættes andetsteds.

Der henvises til jeres j.nr. 2010-2400.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør

Socialministeriet
Departementet
E-mailes til eco@ism.dk og dho@ism.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 16. marts 2010
J.NR. 540.10/22583

Høring over forslag til lov om styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge samt forslag til lov om skærpelse af reaktionsmulighederne over for kriminalitetstruede børn og unge

Indenrigs- og Socialministeriet har ved e-mail af 13. januar 2010 til Institut for Menneskerettigheder sendt henholdsvis 1) udkast til lovforslag til lov om styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge og 2) udkast til forslag til lov omskærpelse af reaktionsmulighederne over for kriminalitetstruede børn og unge med anmodning om eventuelle bemærkninger.

Instituttet har ved høringssvar af henholdsvis 25. november 2005 og 17. december 2008 kommenteret indførelsen af henholdsvis forældreplæg og ungeplæg. Det bemærkes, at instituttet i sit høringssvar af 17. december 2008 udtalte, at det er retssikkerhedsmæssige grunde er af stor vigtighed, at grænserne mellem den sociale indsats og området for strafferetlige sanktioner opretholdes. Instituttet påpegede, at det daværende lovforslag om ungeplæg risikerede at udviske disse grænser.

Sammendrag

Sammenfattende finder instituttet, at lovforslaget indeholder en række positive initiativer, herunder forbedret udslusning og opfølgende støtte i forhold til løsladte unge, screening af børn og unge for psykiatriske problemer på sikrede afdelinger, udvidelse af Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation VISO's rådgivningsforpligtelse og forslaget om, at Kriminalforsorgen knyttes formelt til SSP-samarbejdet.

Udvekslingen af personfølsomme oplysninger mellem politi og Ankestyrelsen i medfør af forslaget til ny § 65 a vedrørende barnet/den unge rejser efter instituttets opfattelse nogle datasikkerhedsmæssige betænkeligheder.

Målgruppen for det fremsatte forslag er kriminalitetstruede børn, som i forslaget til ny § 57 c defineres som børn, der har begået "voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet". Det er instituttets opfattelse, at der direkte i lovtæksten bør foretages en præcis afgrænsning af, hvilke former for "anden alvorlig kriminalitet", det drejer sig om. Institutet finder ligeledes, at det mere præcist bør angives i lovtæksten til ny § 123 b, i hvilke tilfælde et barn eller en ung kan anbringes på en delvist lukket institution, idet der er tale om et så alvorligt indgreb, at "andre adfærds- og tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge" ikke forekommer tilstrækkeligt præcist. Der ses heller ikke i forslaget fastsat nogen øvre grænse for opholdets længde.

Institutet finder det vigtigt, at der - forinden eller i forbindelse med foranstaltninger over barnet/den unge - gives udførlig klagevejledning til barnet/den unge og forældremyndighedsindehaveren/værgen.

Fodlænker

Det er instituttets opfattelse, at brugen af fodlænke – uanset intentionen om, at der er tale om et pædagogisk værktøj – vil blive opfattet som en straf. Allerede af den grund skønnes det ikke at være et egnet værktøj i det forebyggende arbejde, idet det retssikkerhedsmæssigt er betænkeligt at sammenblende kommunale opgaver med politimæssige opgaver.

Institutet finder, at der kan rejses spørgsmål vedrørende frivilligheden af ("samtykket til") brugen af fodlænke, hvis der reelt ikke er noget valg, idet f.eks. en trussel om institutionsanbringelse ellers vil blive iværksat.

Samtidigt er der ikke i bemærkningerne taget stilling til de situationer, hvor barnet /den unge og/eller forældremyndighedsindehaveren efterfølgende ikke ønsker at medvirke til foranstaltningen; måske på tidspunktet hvor den unge bliver afhentet af politiet. Der bør efter instituttets opfattelse ske en afklaring af konsekvenserne af den frivillige medvirken (herunder ophør), idet brugen af fodlænken ellers får karakter af egentlig magtanvendelse over den unge.

Det nævnes ikke i bemærkningerne, at børn mellem 12 og 15 år skal være enige i brugen af fodlænke. Derimod fremgår det af bemærkningerne, at det under ingen omstændigheder vil være muligt fysisk at påsætte elektronisk fodlænke med magtanvendelse ud fra proportionalitetsprincippet. Situationen bør efter instituttets

opfattelse ligestilles med den, som gælder børn over 15 år, således at barnet også her skal være villig til at medvirke til brugen af fodlænke.

Instituttet finder derfor ikke, at brugen af elektronisk fodlænke til børn og unge kan anbefales som socialpædagogisk redskab.

Anbringelse på sikrede institutioner

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at sådan anbringelse fremover foreslås at kunne ske uden nærmere tidsbegrænsning, "når det er påkrævet, fordi man derved bedre kan sikre, at der ikke er unge, som stikker af fra den hjælp, de har brug for eller "slår sig" ud af tilbud..."

Det er instituttets opfattelse, at anbringelse af et barn/et ungt menneske på en sikret institution udgør et så alvorligt indgreb, at kriteriet for anbringelse ikke bør lempes som foreslået.

1. Generelt vedrørende de foreslåede initiativer

Indledningsvist finder instituttet anledning til at bemærke, at betænkning 1508 udarbejdet af Ungdomskommissionen udgør et vigtigt fundament for de overvejelser, som vedrører fremtidens prioriteringer inden for indsatsen for kriminalitetstruede børn. Betænkningen indeholder en meget grundig og kvalificeret gennemgang af den hidtidige indsats på området, en belysning af dansk og international forskning på området samt en oversigt over Danmarks internationale forpligtelser på området.

Instituttet er enig i kommissionens generelle anbefaling på området rettet imod en tidlig, helhedsorienteret, tværsektoriel og sammenhængende indsats, hvor fokus i den kriminalpræventive indsats fjernes fra straf og rettes mod at yde den bedst mulige støtte til børn og unge og deres familier med henblik på at forebygge yderligere lovovertrædelser. En sådan indsats er i overensstemmelse med Børnekonventionens artikel 3, stk. 1, hvorefter barnets tarv skal komme i første række i alle foranstaltninger, der vedrører børn, dette uanset om foranstaltningen udøves af forvaltningsmyndigheder, domstole eller lovgivende organer.

De fremsendte lovforslag indeholder en række tiltag, som giver øgede muligheder for at foretage indgreb over for barnet/den unge, eksempelvis i form af fysisk tilbageholdelse, brev- og telefonkontroller, ransagninger og personundersøgelser. Den Europæiske

Menneskerettighedskonventionens (EMRK) artikel 5 beskytter den personlige frihed og artikel 8 beskytter retten til privatliv, familieliv, hjem og korrespondance. Samme rettigheder er beskyttet ved Børnekonventionens artikel 16 (beskyttelse af privatlivets fred) og artikel 37 (den personlig frihed). Indgreb i beskyttede rettigheder kan foretages, forudsat at der er klar lovhjemmel hertil, at indgrebet er begrundet i et lovligt hensyn og er nødvendigt, herunder proportionalt, idet indgrebets intensitet skal stå i et rimeligt forhold til det angivne mål. Magtanvendelse over for især børn og unge bør begrænses til de tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt, og skal ophøre så snart betingelserne for indgrebet ikke længere er til stede. Samtidigt bør også risikoen for at eventuelle indgreb over for barnet/den unge får en modsatrettet effekt (og hermed optrapper en konflikt) efter instituttets opfattelse inddrages.

På denne baggrund kan der efter instituttets opfattelse rejses spørgsmål omkring det forhold, at flere af de foreslåede – også mere indgribende - initiativer, forudsættes benyttet ikke kun, hvis barnet/den unge er "kriminalitetstruet" (dette begreb ses i øvrigt ikke præcist defineret), men også i andre situationer, hvor det "vurderes af væsentlig betydning for den unges behov og behandlingen", se herom nærmere nedenfor.

2. Særligt vedrørende forslaget til Styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge

Instituttet finder, at lovforslaget indeholder en række positive initiativer, herunder forbedret udslusning og opfølgende støtte i forhold til løsladte unge, screening af børn og unge for psykiatriske problemer på sikrede afdelinger, udvidelse af Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation VISO's rådgivningsforpligtelse og forslaget om, at Kriminalforsorgen knyttes formelt til SSP-samarbejdet.

Udvekslingen af personfølsomme oplysninger mellem politi og Ankestyrelsen i medfør af forslaget til ny § 65 a vedrørende barnet/den unge rejser efter instituttets opfattelse nogle datasikkerhedsmæssige betænkeligheder. Datatilsynet har imidlertid i sit høringssvar af 22. januar 2010 detaljeret kommenteret disse forhold, hvorfor instituttet ikke finder anledning til yderligere bemærkninger herom.

Forslaget indeholder endvidere følgende:

- Ny institutionstype i form af delvist lukkede døgninstitutioner, forslagens § 123 b
- Adgang til at foretage brev og telefonkontrol på private opholdssteder, forslagens § 123, stk. 2, 1. pkt

- Tilbageholdelse af børn og unge i op til 14 dage på døgninstitutioner og private opholdssteder, forslaget § 123 c
- Undersøgelse af personer og opholdsrum på døgninstitutioner og private opholdssteder, forslaget § 123 a, stk. 2

Instituttet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at kommentere de enkelte forslag detaljeret men bemærker overordnet, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis har vist, at indgreb i beskyttede rettigheder forudsætter, at den nationale lovgivning skal være tilstrækkeligt klar og præcis til beskyttelse imod vilkårlige indgreb.

Målgruppen for det fremsatte forslag er kriminalitetstruede børn, som i forslaget til ny § 57 c defineres som børn, der har begået "voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet". Det er instituttets opfattelse, at der direkte i lovteksten bør foretages en præcis afgrænsning af, hvilke former for "anden alvorlig kriminalitet", det drejer sig om. Instituttet finder ligeledes, at det mere præcist bør angives i lovteksten til ny § 123 b, i hvilke tilfælde et barn eller en ung kan anbringes på en delvist lukket institution, idet der er tale om et så alvorligt indgreb, at "andre adfærds- og tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge" ikke forekommer tilstrækkeligt præcist. Der ses heller ikke i forslaget fastsat nogen øvre grænse for opholdets længde.

Ungdomssanktioner efter straffelovens § 74 a i forhold til de udvidelser, der nu forslås på det socialpædagogiske område er ikke nærmere omtalt i bemærkningerne, men det må forventes, at begge regelsæt kan anvendes i visse situationer.

Endelig finder instituttet det vigtigt, at der - forinden eller i forbindelse med foranstaltninger over barnet/den unge - gives udførlig klagevejledning til barnet/den unge og forældremyndighedsindehaveren/værgen.

3. Særligt vedr. forslaget til Skærpelse af reaktionsmulighederne over for kriminalitetstruede børn og unge

a. Elektronisk overvågning (elektronisk fodlænke) i tilknytning til et ungepålæg

Forslaget åbner mulighed for at anvende elektronisk overvågning af børn og unge, som har fået et ungepålæg om at være hjemme på fastsatte tidspunkter. Et sådant pålæg kan efter gældende ret gives, hvis barnet/den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnet eller den unges udvikling er i fare, jf. servicelovens § 57 b.

Baggrunden for lovforslaget er regeringens vurdering af, at der er behov for et redskab, som kan sikre overholdelsen af et ungepålæg om f. eks. at være hjemme om aftenen og natten.

Indledningsvist finder instituttet anledning til at henvise til, at Ungdomskommissionen i betænkning 1508 under punkt 2.2.5.2. *Brug af udgangsforbud over for børn og unge* udtaler, at en sådan ordning vil kræve overvågning og behørig reaktion, hvis den unge forlader stedet, hvor den unge forudsættes at opholde sig, og at de fordele der måtte knytte sig til en sådan ordning ikke kan anses for at stå i rimeligt forhold til de ressourcer, der skal til at håndhæve et sådant forbud. Ungdomskommissionen anbefaler derfor, at erfaringer med zoneforbud og ungepålæg indhentes og evalueres, inden der arbejdes videre med initiativer i retning af udgangsforbud. Endelig anfører kommissionen, at et udgangsforbud kan virke modsat hensigten, jf. betænkningen side 132. Der er således ikke erfaringer, herunder videnskabelig dokumentation, på området, som understøtter en brug af elektronisk fodlænke i hverken straffe- eller socialretligt regi.

Instituttet har tidligere udtrykt betænkelighed vedrørende anvendelsen af ungepålæg. Det er instituttets opfattelse, at brugen af fodlænke – uanset intentionen om, at der er tale om et pædagogisk værktøj – vil blive opfattet som en straf. Allerede af den grund skønnes det ikke at være et egnet værktøj i det forebyggende arbejde, idet det retssikkerhedsmæssigt er betænkeligt at sammenblende kommunale opgaver med politimæssige opgaver.

Det konkrete forslags udformning

Det fremgår af de generelle bemærkninger, at elektronisk overvågning i praksis kun vil kunne gennemføres i tilfælde, hvor både forældrene og/ eller den unge på 15 år eller derover indvilliger i ordningen. På den baggrund vurderes forslaget ikke at rejse spørgsmål i forhold til EMRK art. 5 eller art. 8. Der opstår efter instituttets opfattelse uklarheder vedrørende nedennævnte forhold.

Samarbejde om brug af fodlænke?

Instituttet finder, at der kan rejses spørgsmål vedrørende frivilligheden af ("samtykket til") brugen af fodlænke, hvis der reelt ikke er noget valg, idet f.eks. en trussel om institutionsanbringelse ellers vil blive iværksat.

Samtidigt er der ikke i bemærkningerne taget stilling til de situationer, hvor barnet /den unge og/eller forældremyndighedsindehaveren efterfølgende ikke ønsker at medvirke til foranstaltningen; måske på tidspunktet hvor den unge bliver afhentet af politiet. Der bør efter instituttets opfattelse ske en afklaring af konsekvenserne af den frivillige medvirken (herunder ophør), idet brugen af fodlænken ellers får karakter af egentlig magtanvendelse over den unge. Omvendt risikerer brugen af elektronisk fodlænke at blive helt illusorisk, hvis den skal ophøre, så snart barnet/ den unge og dennes forældre ikke længere vil medvirke.

Det nævnes ikke i bemærkningerne, at børn mellem 12 og 15 år skal være enige i brugen af fodlænke. Derimod fremgår det af bemærkningerne, at det under ingen omstændigheder vil være muligt fysisk at påsætte elektronisk fodlænke med magtanvendelse ud fra proportionalitetsprincippet. Situationen bør efter instituttets opfattelse ligestilles med den, som gælder børn over 15 år, således at barnet også her skal være villig til at medvirke til brugen af fodlænke.

Sanktioner ved manglende efterlevelse af den elektroniske overvågning

Af de generelle bemærkninger fremgår, at der ikke vil være sanktioner forbundet med en manglende efterlevelse af en afgørelse om elektronisk overvågning, og at afgørelser kan indbringes for de sociale nævn efter de almindelige klageregler, jf. servicelovens § 166-67, og desuden kan indbringes for domstolene. Under hensyn til at der forudsættes at være tale om frivillige afgørelser, forekommer disse bemærkninger ikke umiddelbart forståelige.

For så vidt angår politiets medvirken har der ikke været iværksat den forsøgsvisе ordning, som var forudsat ved indførelsen af ungepålæg.

Bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser beskriver ordningen med afhentelse ved politiet som "... primært tiltænkt en præventiv funktion, da det vurderes, at den blotte viden om, at kommunen kan anmode politiet om at bistå med at hente og bringe den unge, vil kunne få flere unge til selv at møde op."

Instituttet finder, at den brug af politiet, som lovforslaget lægger op til, indebærer en risiko for, at politiets autoritet bliver udfordret på en uhensigtsmæssig måde, når politiets bistand rekvireres til aktioner af den beskrevne karakter. Om politiet rykker ud vil afhænge af karakteren af andre opgaver, hvilket giver en vilkårlighed, ligesom barnet/den unge ved brud af et sådant ungepålæg ikke mødes med konsekvens.

Instituttet finder derfor ikke, at brugen af elektronisk fodlænke til børn og unge kan anbefales som socialpædagogisk redskab.

b. Lempelse af kriterierne for anbringelse på sikrede institutioner

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at sådan anbringelse fremover foreslås at kunne ske uden nærmere tidsbegrænsning, "når det er påkrævet, fordi man derved bedre kan sikre, at der ikke er unge, som stikker af fra den hjælp, de har brug for eller "slår sig" ud af tilbud...".

Det er instituttets opfattelse, at anbringelse af et barn/et ungt menneske på en sikret institution udgør et så alvorligt indgreb, at kriteriet for anbringelse ikke bør lempes som foreslået.

Der henvises til j.nr. 2009-7683.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør



Til Social- og Integrationsministeriet

KL's høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (kriminalpræventive sociale indsatser)

KL har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (kriminalpræventive sociale indsatser) i høring.

Generelle bemærkninger

KL er opmærksom på de problemstillinger, der er forbundet med at fuldbyrde strafferetlige foranstaltninger i sociale tilbud og er indstillet på, at der er behov for at finde en løsning, så kommunerne får forbedrede muligheder for at løfte opgaven. KL er derfor positivt indstillet overfor intentionerne med lovforslaget.

Udfordringen er at finde en effektiv løsning, som er administrerbar og ikke skaber yderligere problemer. Her ser KL en række udfordringer ved det fremsendte lovforslag. Som lovforslaget er formuleret, er der brug for en uddybende præcisering, dels i lovteksten, dels i en bekendtgørelse og eventuelle vejledninger. Hertil kommer, at lovforslaget forekommer ikke at være tænkt sammen med godkendelses- og tilsynsreformen.

Det foreliggende lovforslag giver mulighed for, at der kan foretages væsentlige indgreb i borgernes personlige frihed. KL er skeptisk overfor den bemyndigelse, der foreslås tildelt ledelse/stedfortrædere på botilbud. Delegation indebærer, at den, der delegerer, lader en anden handle på ens ansvar, i dette tilfælde at en handlekommune delegerer myndigheds-kompetence til såvel regionale som private og kommunale botilbud. Delegation forudsætter kendskab til, at den, hvortil der delegeres, har de rette kompetencer til at administrere den delegerede beslutnings-kompetence.

Den 19. januar 2013

Sags ID: 1589813

Dok.ID: 1589813

TLE@kl.dk/HGH@kl.dk

Direkte 3370 3562

Mobil 2063 9668

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon 3370 3562

www.kl.dk

Side 1/8

Det bliver en stor udfordring for kommunerne og personalet i tilbuddene at administrere reglerne i lovforslaget. Det er svært at forstå, hvordan lovgivningen skal fungere i praksis ude på den enkelte institution – og i samarbejde med den anbringende myndighed. Det vil således forudsætte stærke kompetencer hos ledere og medarbejdere på tilbuddene at administrere lovgivningen, og der vil være brug for en række præciseringer og en meget grundig vejledning, hvis lovgivningen skal fungere i praksis - ellers er der en risiko for, at de nye regler ikke bliver brugt eller har væsentlige uheldige bivirkninger.

Ikrafttrædelse af lovforslaget forventes at ske 1. juli 2013. Det er ifølge KL's vurdering fuldstændig urealistisk, både fordi personalet på de sociale tilbud skal opkvalificeres til at administrere lovgivningen, og fordi lovforslaget forudsætter en klar kobling til godkendelses- og tilsynsreformen. Dvs. at det skal indgå i de kommende godkendelses-procedurer, at de tilbud, der er rettet mod målgruppen for lovforslaget, skal kunne administrere den foreslåede lovgivning. Dette som baggrund for, at den kommune, der jf. § 137f har pligt til at yde hjælp, kan bemyndige lederen og dennes stedfortræder til at træffe afgørelse om indgreb i tilfælde, hvor iværksættelse af indgrebet er uopsætteligt.

Styrket indsats overfor kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge

Kvalitetssikring af kommunernes indsats over for kriminelle børn og unge

Det foreslås i lovforslaget, at Ankestyrelsen i sin virksomhed løbende følger kommunernes indsats over for børn eller unge, der mistænkes for eller har begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet. Dette sker ved gennemgang af et antal konkrete sager.

Endvidere foreslås det, at politiet orienterer, efter anmodning fra Ankestyrelsen, skriftligt om konkrete underretninger til kommunerne vedrørende børn og unge, der mistænkes for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet.

KL kan ikke støtte forslaget om, at Ankestyrelsen skal kontrollere og overvåge kommunernes indsats. Forslaget medfører opbygning af dobbeltsystemer, hvor et antal sager behandles både i kommunerne og i Ankestyrelsen. KL mener ikke, at sagsbehandlere i Ankestyrelsen vil være mere kompetente og kvalificerede til at vurdere og afgøre sager end kommunens egne ledere og medarbejdere. Hertil kommer, at det vil være uhensigtsmæssigt, at Ankestyrelsen, som senere kan blive inddraget i forbindelse med en evt. klagesag, selv har været involveret i sagsbehandlingen.

KL mener samtidig, at forslaget vil begrænse kommunernes råderum. Forslaget kan indebære, at Ankestyrelsen tager flere sager op af egen drift og i den forbindelse beder kommunen se på sagen igen eller træffer en afgørelse, der går imod kommunens egen afgørelse.

Hvis forslaget fastholdes, bør det fremgå af lovforslaget, hvad der ligger i, at Ankestyrelsen løbende følger kommunernes indsats og hvor mange sager Ankestyrelsen forventer at gennemgå om året. Det bør endvidere fremgå af lovforslaget hvor mange sager Ankestyrelsen forventes at anmode om fra politiet og efter hvilke kriterier sagerne udvælges.

Endvidere er det vigtigt, hvis forslaget fastholdes, at gennemgangen af sager bruges i et læringsperspektiv og ikke til at kritisere indsatsen i kommunerne overfor unge kriminelle.

Udvidelse af VISO's opgaver og nye krav til indholdet i den sammenhængende børnepolitik

KL bakker op om forslaget om, at VISO's rådgivning til kommunerne om indsatser til at forebygge kriminalitet blandt børn og unge både generelt og i forhold til enkeltsager forlænges frem til 1. juli 2016. Dette forudsætter, at VISO kun går ind i enkeltsager på kommunernes foranledning samt, at VISO aktivt medvirker til at opbygge kommunernes viden på området i den 3 årige periode.

KL forudsætter endvidere, at VISO's nye opgaver kan løses indenfor VISO's nuværende budget, alternativt, at staten finansierer opgaverne, og at VISO fortsat kan løfte de nuværende opgaver i fht. rådgivning, vejledning og udredning i de mest specialiserede og komplicerede sager.

KL anser det som vigtigt, at kommunerne som led i indsatsen overfor børn og unge med særlige behov forholder sig til indsatsen mod kriminelle unge. Det skal dog være op til den enkelte kommune hvordan dette sker, herunder om kriminelle unge skal indgå som et særligt tema i den sammenhængende børnepolitik. KL kan derfor fortsat ikke støtte, at kommunerne frem til 1. juli 2016 forpligtes til, som en del af den sammenhængende børnepolitik, at lave en plan for indsatsen imod ungdomskriminalitet.

Som led i regeringens afbureaukratiseringsprogram var der meget fokus på afbureaukratisering af det sociale børneområde. KL kan derfor fortsat ikke bakke op om nye proceskrav som fx krav til indholdet i børnepolitikken. KL mener ikke, at der bør afbureaukratiseres i fx kommunernes indberetninger til Ankestyrelsen for så at sætte ind med nye proceskrav et andet sted.

Etablering af delvis lukkede afdelinger for børn og unge

Det foreslås, at der kan etableres delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner, der er målrettet adfærdsvanskelige unge i alderen 12-17 år, hvor der er muligheder for at låse yderdøre og vinduer i perioder.

KL har deltaget i en arbejdsgruppe nedsat af det daværende Socialministerium og har arbejdet for muligheden for at etablere delvist sikrede afdelinger på døgninstitutioner og ikke kun delvis lukkede døgninstitutioner.

KL hilser derfor forslaget velkomment. Det er positivt, at kommunerne med de nye "delvis lukkede afdelinger" reelt får en øget mulighed for at fastholde de unge i et længerevarende behandlingsforløb ved i perioder at låse yderdøre og vinduer.

KL ser dog ingen grund til, at børn og unge-udvalget træffer beslutning om anbringelse på delvis lukkede afdelinger, når anbringelsen foregår frivilligt. I disse sager bør kommunalbestyrelsen træffe beslutning om en anbringelse ligesom i tilsvarende sager på åbne institutioner og sikrede institutioner.

KL mener i øvrigt, at det bør fremgå af lovforslaget, at det er op til den enkelte kommune at beslutte antallet af pladser på en delvis lukkede afdeling. Det bør endvidere fremgå, at det i perioder er muligt at anvende disse pladser som "åbne" pladser, hvis der tomme pladser på de delvis lukkede afdelinger, for at sikre en effektiv drift af døgninstitutioner med delvis lukkede afdelinger. Endelig bør det fremgå af lovforslaget, hvilke krav, der stilles til de fysiske rammer i en delvis lukket afdeling, som fx krav til opholdsrum, køkken m.m.

Det fremgår ikke lovforslaget, om der er afsat midler til efteruddannelse af personale på de delvis lukkede afdelinger mhp at minimere brugen af fast- og tilbageholdelse. Dette var tilfældet ved indførelse af de delvis lukkede døgninstitutioner.

KL mener det er vigtigt, at der sættes midler af til efteruddannelse af personale på de delvis lukkede afdelinger af hensyn til både børnene og de unge og personalet.

Styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger mv.

Det foreslås med forslaget, at der gives hjemmel i serviceloven til at foretage konkrete indgreb overfor borgere, der har modtaget dom til ophold.

KL er indforstået med hensigten med forslaget, men der er behov for en række præciseringer, fx af

- Hvornår noget er uopsætteligt.
- Hvordan skal personalet i praksis definere grænsen for, fx hvornår en effekt er farlig eller forstyrrer orden og sikkerhed?
- Hvis der er givet bemyndigelse til indgreb overfor en borger med dom, fordi borgeren ser på børneporno på internettet, hvordan skal personalet så reagere, hvis borgeren går ind til naboen, som ikke har en dom, og beder ham/hende søge billeder frem på internettet?
- Hvornår kan det forventes at politiet træder til?
- Hvor meget af boligen skal aflåses, når borgeren bor på et botilbud med fælles serviceareal?
- Hvilke handlemuligheder er der, hvis handlekommunen finder, at ledelsen/stedfortræderen har grebet ind uden gyldig grund?
- Og hvordan skal lederen/stedfortræderen kunne håndtere, at forskellige handlekommuner har forskellige tolkninger af, hvornår der skal gives bemyndigelse til at iværksætte indgreb?

Det er bare nogle af de spørgsmål og situationer, som der skal tages stilling til, hvis lovgivningen skal kunne administreres i praksis og ikke skal føre til yderligere problemer..

Afgrænsning af målgruppe

Målgruppen for lovforslaget er defineret i § 137e. Det er KL's vurdering, at målgruppen "personer med nedsat psykisk funktionsevne" i lovteksten er for bredt defineret og bør præciseres i selve lovteksten, da den brede definition giver anledning til uklarhed om, hvem der reelt er omfattet. På voksenområdet bør det fx i selve lovteksten og ikke kun i bemærkningerne dertil (eventuelt med reference til SEL § 108 og straffelovens § 16) præciseres, at der er tale om personer med udviklingshæmning (mental retardering) og ikke sindslidelse eller udviklingsforstyrrelse. Der bør også i lovteksten ske en skarpere præcisering af voksenmålgruppen for indgreb jf. §§ 137 e-k ift., dvs. om der er tale om personer idømt domstype 1-3 eller om det også inkluderer domstype 4. Kommunale eksperter på området påpeger, at personer, som er idømt domstype 4, normalt ikke betragtes som anbragte, og de er ikke omfattet af retten til at tilbageholde efter straffelovens §13 stk. 3.

For børn og unge er det uklart, om lovforslaget fx omfatter børn og unge med autisme, udviklingshæmning mv. med negativ eller udadreagerende adfærd?

Præcisering af myndighedsafgørelse

Det fremstår uklart, om der med lovforslagets § 137f gives en generel bemyndigelse til, at kommunalbestyrelsen kan beslutte indgreb overfor

personer med dom til ophold i et tilbud efter serviceloven for en kortere eller længere periode. Det bør præciseres i lovtæksten, hvis det er tilfældet, således at der sker en skelnen mellem bemyndigelse til at der 1) på fx et botilbud for domfældte over en længere periode kan ske aflåsning af beboerens bopæl i en periode på 3 måneder, 2) gives mulighed for at personalet på botilbuddet kan træffe beslutning om indgreb, hvis der opstår et akut behov. Dette bør præciseres i lovtæksten.

I §137f bør det derfor præciseres, at der er tale om, at den kommune, der har pligt til at yde hjælpen, kan bemyndige en leder eller stedfortræder på et anbringelsessted eller i en boform til at træffe beslutning om at iværksætte indgreb overfor navngivne personer på baggrund af en beslutning fra handlekommunen. Som lovtæksten er formuleret, kan det fejlagtigt tolkes sådan, at der gives bemyndigelse til at iværksætte indgreb overfor alle personer med dom, der er bosat på pågældende tilbud, og det kan ikke være hensigten med lovændringen.

Endelig bør der ske nærmere præcisering af, hvad der er "uopsætteligt", fx ved at der indsættes klare eksempler i enten bekendtgørelse eller vejledning.

Bemyndigelse til indgreb

Det fremgår af §137 f, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan bemyndige lederen og dennes stedfortræder til at træffe afgørelse om indgreb i tilfælde, hvor iværksættelse af indgrebet er "uopsætteligt". Afgørelsen skal registreres og fremsendes til kommunen ved månedens udgang. Den anbragte har mulighed for at klage over afgørelsen. Forudsætningen for at denne nye mulighed ikke medfører mange nye problemer er, at der i lovtæksten i stedet for skrives, at lederen og dennes stedfortræder kan "beslutte...". Herefter bør sendes en skriftlig orientering til myndigheden, der har pligt til at yde hjælp til borgeren. Det udestår umiddelbart, hvad myndigheden gør herefter?

Hvis forslaget fastholdes, kan lederen og stedforræderen så også revurdere en evt. klage, inden den sendes til det Sociale Nævn?

Nærmere præcisering er påkrævet ift. fjernelse af effekter

Såfremt lovforslaget vedtages, bør der i en bekendtgørelse ske en nærmere præcisering af fx hvilke effekter, der kan være tale om, samt procedurerne omkring fjernelse af effekter mv. Hvordan skal effekterne eksempelvis opbevares, hvilken type optegnelse skal foretages etc.

Indgrebets udstrækning

Der bør i loven ske en præcisering af, hvornår, hvor ofte og varigheden af indgrebet og som følge af hvad, afgørelser efter §§ 137 e-k skal træffes.

Afgrænsning af bopæl ifm. aflåsning

Hvis lovforslaget vedtages, bør det præciseres, hvilke dele af den private bolig, der kan aflåses i det den anbragtes bolig ofte også omfatter fælles servicearealer og yderdøre, som deles med andre beboere.

Der bør fastsættes et minimum for, hvor ofte der skal ske tilsyn med beboeren i tilfælde, hvor beboeren er låst inde i sin bolig, fx hver anden time.

Krav til indberetning ifm. indgreb

Der bør defineres nærmere krav til indholdet af indberetningen, idet leder/stedfortræder bør beskrive, hvordan og hvor ofte de vil overveje spørgsmålet om at bringe et iværksat indgreb til ophør. Dette bør fremgå af indberetningsskemaet.

Det kan med fordel præciseres, at uopsættelige afgørelser om indgreb skal forelægges myndigheden ved førstkomende lejlighed, der herefter skal træffe afgørelse, om hvorvidt tvangsforanstaltningen skal/bør fortsætte, såfremt den er ophørt, når myndighed kontaktes. Således ikke først ved månedens udgang, som det foreslås jf § 137 m, punkt 5, stk. 3.

Der bør desuden tages stilling til handlemuligheder, såfremt myndigheden efterfølgende vurderer, at indgrebet ikke burde være foretaget.

Der kan med fordel udarbejdes særskilte indberetningsskemaer til indberetning af et iværksat indgreb.

Ensretning af lovgivning ifm. indberetning

§ 136 fastslår, at det er tilsynskommunen, der skal videresende orienteringer m.v. om begået magtanvendelse til myndighedskommunen. § 137 i det fremsendte lovforslag fastslår, at det er tilbuddet, der skal orientere dels myndigheden, dels den ansvarlige tilsynskommune. De to bestemmelser bør ensrettes ved at ændre §136, så det bliver lederen af tilbuddet, der forpligtes til at sende magtindberetningerne direkte til myndighedskommunen med kopi til den kommune, der er ansvarlig for det driftsorienterede tilsyn. Forpligtigelsen bør således være ens i begge regler. Dette vil desuden sikre hurtigere sagsbehandling, når magtanvendelsesindberetningen sendes direkte til den myndighed, der skal sagsbehandle og ikke via tilsynskommunen som anført i § 136.

Præcisering af samarbejde med politiet

Der er behov for helt klare regler for, i hvilke situationer det kan forventes, at politiet bistår, dvs. i tilfælde, hvor borgeren ikke ønsker at medvirke, og alle pædagogiske muligheder er udtømt.

Præcisering af kommunernes tilsynsforpligtelse

Kommunernes tilsynsforpligtelse er nævnt flere steder i lovforslaget. Der er behov for, at det i loven bliver præciseret hvilket tilsyn, der er tale om. Altså hvor taler vi om det kriminalpræventive tilsyn, og hvornår taler vi om det driftsorienterede tilsyn på anbringelsesstederne og boform, og hvornår taler vi om det personrelaterede tilsyn (anbringelsen).

Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn

Det foreslås i lovforslaget, at der sker en præcisering ift. det kriminalpræventive tilsyn med voksne domfældte udviklingshæmmede. KL bakker op om forslaget, men vil samtidig foreslå, at det i en bekendtgørelse eller vejledning præciseres, hvilke krav der er til det kriminalpræventive tilsyn. Også af hensyn til det kriminalpræventive tilsyn er det væsentligt, at der som tidligere nævnt sker en klar afgrænsning af målgruppen, idet det bør fremgå klart, om det fx forventes, at der sker tilsyn med andre typer af domfældte end de udviklingshæmmede.

Løbende opfølgning og evaluering

Såfremt lovforslaget vedtages, er det af afgørende betydning, at brugen af lovhjemlen og eventuelt afledte konsekvenser følges løbende, og at loven evalueres efter fx et år.

KL tager forbehold for eventuelle økonomiske konsekvenser af lovforslaget. KL forbeholder sig desuden ret til at komme med supplerende bemærkninger efter politisk behandling af udkastet til lovforslag.

Med venlig hilsen

Tina Wahl



Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2013.2

Den 25. januar 2013

Ved en mail af 21. december 2012 har Social- og Integrationsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at udkastet ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 2012-7900.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Social- og integrationsministeriet

Sendt med e-mail til:

jub@sm.dk samt caw@sm.dk

Den 18. januar 2013

D.nr. 1171-126

Sagsbeh. Thomas Gruber

Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696
lev@lev.dk
www.lev.dk

Vedr.: Høringssvar vedr. forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Landsforeningen LEV har modtaget ovennævnte lovforslag i høring. Vi har dels nogle generelle bemærkninger til forslaget direkte og indirekte implikationer, som vi mener det vil få, hvis det omsættes til gældende lov, samt nogle få mere specifikke kommentarer til forslaget.

Vores fokus er først og fremmest rettet mod den del af forslaget som vedrører voksne ("*Styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v.*"), idet det vurderes at være denne del af lovforslaget, som vil få betydning for mennesker med udviklingshæmning.

Generelle bemærkninger

Risiko for lovsjusk

Sociale myndigheders magtanvendelse og indgreb i den personlige frihed og integritet er et følsomt område i socialjuraen og i den konkrete praksis i det sociale arbejde.

Derfor finder vi det særdeles bekymrende, at processen forud for udarbejdelsen af nærværende lovforslag, har været endog meget forhastet – og at baggrunden tydeligvis er en meget omtalt enkeltsag om en pædofilidømt på Kofoedsminde. Lovforslaget er reelt blevet til på blot et par måneder, hvilket åbenlyst øger risikoen for lovsjusk betydeligt – ikke mindst risikoen for, at der ikke i tilstrækkelig grad tages højde for ikke-tilsigtede afledte effekter af nye regler om indgrebsmuligheder.

Manglende proportion

I LEV deler vi naturligvis forslaget helt grundlæggende formål om at forebygge, at dømte udviklingshæmmede begår ny kriminalitet, mens de er domsanbragte. Vi finder imidlertid, at det er helt disproportionalt, at dette skal ske gennem et nyt regelsæt, der desuden vil påvirke en langt bredere målgruppe negativt.

De ganske få og helt enkeltstående situationer, hvor domsanbragte har misbrugt telefon og internet til at begå ny kriminalitet, kan håndteres inden for de eksisterende regler og via domstolene og – i akutte tilfælde – via politiet. Efter LEVs opfattelse bør det være et domstolsanliggende, om der er tilstrækkelig begrundelse for denne form for indgreb i grundlovssikrede rettigheder. Dels af rent principielle og retssikkerhedsmæssige årsager, dels af mere faglige og praktiske hensyn i relation til forholdet mellem den domsanbragte og det pædagogiske personale og eventuelle øvrige beboere i botilbuddet mv. (udddybes senere).

Bekymrende direkte og afledte effekter

I LEV er vi både bekymret for de direkte og afledte effekter af nærværende lovforslag.

De direkte effekter, som vi især er bekymret for, handler om:

- Indgrebsmulighederne repræsenterer en unødvendig forringelse af retssikkerheden for domsanbragte. Indgrebet skal jf. forslaget kunne gennemføres uden forudgående retlig prøvelse, og den domsanbragtes klage mulighed er henlagt til det sociale ankesystem, hvilket er en klar svækkelse af retssikkerheden. Det må i øvrigt forventes, at det kun er en mindre del af de besluttede og iværksatte indgreb, som rent faktisk når frem til en behandling i ankesystemet, da mange af de berørte domsanbragte ikke vil anke afgørelsen, bl.a. grundet funktionsnedsættelsen.
- Indgrebsmulighederne er udstrakt til at gælde samtlige domsanbragte – både de, som har ophold i den sikrede afdeling på Kofoedsminde, og de som opholder sig i almindelige § 108-botilbud. Det vil således være et endog meget stort antal ledere og stedfortrædere, som med forslaget udstyres med udvidede beføjelser til – på grundlag af egne vurderinger – at foretage indgreb i den domsanbragtes fundamentale rettigheder. Med øje for erfaringerne med den faktiske lovimplementering på dette område vil effekten med meget stor sikkerhed blive rettighedskrænkelser for domsanbragte – og antageligt også for ikke-domsanbragte medbeboere i botilbuddene.
- Indgreb kan begrundes med henvisning til ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn. Dette giver reelt meget vide rammer for fortolkningen af, hvornår et indgreb er berettiget. Da der er tale om borgere med svage forudsætninger for varetagelse af egne rettigheder, og da det personale, som skal foretage vurderingen, ikke har juridiske forudsætninger, indebærer det en nærliggende risiko for rettighedskrænkelser af domsanbragte.
- Den pædagogiske indsats for domsanbragte udviklingshæmmede vil blive svækket. Når pædagogiske miljøer udstyres med magtbeføjelser, så træder disse beføjelser i stedet for andre (pædagogiske) handlinger og indsatser. Lovforslagets indgrebsmuligheder vil med stor sikkerhed blive for-

tolket som nye magtbeføjelser af det pædagogiske personale og deres ledelser, og risikoen for at dette fører til 'pædagogisk dovenskab' er overhængende. Selvom det anføres i forslaget, at der løbende skal reflekteres over pædagogiske alternativer til indgrebet, så vil dette ske i mindre omfang end i den hidtidige praksis. Indgrebet er så at sige den lette løsning, og i en ressourcemæssigt presset dagligdag vil indgreb blive foretrukket i flere og flere situationer. Det er ligeledes sandsynligt, at de oplevede indgrebs-beføjelser vil påvirke kommunikationen mellem personale og den domsanbragte i retning af flere 'trusler' fra personalet om at anvende indgrebsmuligheden (uanset om der vil være hjemmel eller ej). Denne 'trussels-kommunikation' vil skade den pædagogiske indsats, som er hele formålet med opholdet i botilbuddet.

- Overvågningen af indgrebenes anvendelse er utilstrækkelig, hvilket yderligere øger risikoen for et eventuelt skred i et botilbuds brug af indgrebsmulighederne ikke identificeres og ikke bringes til ophør. På grund af de aktuelle handle-betalings-kommune-regler vil den løbende overvågning af brugen af indgrebsmulighederne i mange tilfælde være fordelt på to forskellige kommuner. Handlekommunen skal beslutte (godkende) indgrebet i forhold til den enkelte domsanbragte, mens opholdskommunen, der fører det driftsorienterede tilsyn, skal overvåge praksis med anvendelse af indgrebsmulighederne i botilbuddet samlet set. Risikoen for stor uklarhed om, hvilken af de to kommunale myndigheder, der er forpligtet til at holde øje med – og til at reagere på – en u hensigtsmæssig udvikling i praksis, er overhængende.

Afledte effekter

Som nævnt, er det i øvrigt også LEVs klare vurdering at lovforslaget, hvis det vedtages, vil få en række afledte negative effekter. Ikke kun for domsanbragte udviklingshæmmede, men i høj grad også for de borgere, som på grund af deres handicap er tvunget til at bo under samme tag som domsanbragte i et § 108 botilbud.

- Forslaget vil generelt påvirke den faglige medarbejderkultur i § 108 botilbud for udviklingshæmmede i negativ retning. I første omgang vil denne kulturudvikling finde sted i relationen mellem domsanbragte beboere og personale og ledelse. Men over tid kan denne sprede sig til samspillet mellem de øvrige (ikke domsanbragte) beboere og personalet. Indgreb i domsanbragte beboeres personlige frihed med henvisning til ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn er pludselig en del af pædagogens værktøjskasse, og dette vil i mange tilfælde få negativ indvirkning på personalets og ledelsens tilgang til botilbuddets øvrige beboere. Nogle botilbud vil kunne modstå denne bekymrende tendens gennem stærk ledelse og høj faglighed, mens man i andre tilbud med stor sikkerhed vil opleve dette gradvise skred.

- Respekten for botilbuddet som ikke-domsanbragte beboerens eget hjem kompromitteres voldsomt med nærværende forslag. Det er en central værdi i Serviceloven, at også botilbud efter § 108 repræsenterer borgerens eget hjem. Botilbuddet skal respekteres som sådan – både rent formelt og som en værdi, der skal kendetegne det pædagogiske personales samspil med beboeren i botilbuddet. Med de foreslåede indgrebsmuligheder vil ikke-domsanbragte beboere i § 108-botilbud kunne opleve en dagligdag, hvor deres med-beboere/naboer får indskrænket fundamentale borgerrettigheder, frihedsberøves mv. – vel at mærke udført af det personale som også hjælper dem i hverdagen. De domsanbragtes med-beboere vil muligvis blive oplyst om de særlige vilkår og regler, som ligger til grund for indgrebet. Men mange vil ikke have forudsætninger for at forstå baggrunden for indgrebene – de vil blot være efterladt med en følelse af, 'at det lige så godt kunne være dem selv'. Indgrebsmulighederne og deres anvendelse i praksis vil med andre ord styrke ikke-domsanbragtes oplevelse af at være institutionsanbragt og af at være underlagt personale og ledelse i botilbuddet. Oplevelsen af botilbuddet som beboerens eget hjem – med respekt for privatliv og integritet – vil således blive svækket.

Det er klart, at ovenstående betragtninger kan affærdiges med formalistiske præciseringer af rammerne for de påtænkte reglers anvendelse. Det håber vi imidlertid, at man vil afstå fra i forbindelse med denne høring. Forslagets indvirkning på de generelle vilkår for beboere i § 108-botilbud fortjener en indgående og kritisk overvejelse i forbindelse med lovforslagets behandling.

FNs handicapkonvention

Som det er fremgået, har vi i ovenstående kommentarer valgt ikke at foretage nogen direkte reference til FNs handicapkonvention. Dette skyldes ikke, at vi ikke ser konventionsmæssige problemstillinger i forslaget, men at vi finder det indlysende, at forslaget er problematisk, uanset om Danmark havde ratificeret konventionen eller ej. Vi kan i øvrigt henvise til Danske Handicaporganisationers høringssvar, hvori forslagets manglende forlidelighed med konventionen er tydeliggjort på en måde, som vi helt deler i LEV.

Specifikke kommentarer og spørgsmål

Afslutningsvis skal vi anføre følgende mere specifikke kommentarer og spørgsmål til lovforslaget:


- Hvor præcist bliver kravet om orientering af opholdskommunen (driftskommunen), og hvilke specifikke krav vil der være til denne kommunes behandling af oplysningerne?
- Det fremgår, at værger, bistandsværger, ægtefæller, pårørende m.fl. er berettigede til at klage på vegne af den domsanbragte, når den pågæl-

dende ikke selv er i stand til at klage. I den forbindelse er det uklart, om det vil være et krav, at disse personer altid informeres om den afgørelse, som ligger til grund for indgrebet. Desuden er det uklart, hvordan retssikkerheden for borgere *uden pårørende*, værger eller lignende, sikres. Vil der i disse tilfælde blive udpeget en ad hoc værge eller lignende?

- Det er uklart, hvad konsekvenserne bliver, hvis den kommunale myndighed/kommunalbestyrelsen efterfølgende underkender et indgreb, som er truffet af en botilbudsleder på vegne af kommunen:
 - Hvilke konsekvenser har det for botilbuddets leder?
 - Hvilke konsekvenser har det for den borger, som hermed har været udsat for et ikke gyldigt indgreb?
- Det fremgår, at VISO skal yde kommuner, anbringelsessteder og boformer vejledende rådgivning om metoder til risikovurdering. Det er i denne forbindelse uklart, hvad betegnelsen 'vejledende rådgivning' mere præcist betegner. Hvordan adskiller vejledende rådgivning sig fra rådgivning, og hvad er baggrunden for at rådgivningen betegnes som vejledende?
- Det fremgår af forslaget, at den leder eller stedfortræder i botilbuddet, som har besluttet indgrebet, løbende skal overveje, hvordan indgreb kan bringes til ophør og forebygges. Det er i forslaget uklart, om der vil være mere specifikke krav til, hvordan disse overvejelser (og deres konklusioner) dokumenteres i sagsbehandlingen?

Samlet vil Landsforeningen LEV opfordre Social- og Integrationsministeren samt forligspartierne bag den aftale, som ligger til grund for forslagets fremsættelse, til at genoverveje, hvorvidt det er nødvendigt at indføre denne type indgrebsmuligheder.

Med venlig hilsen



Sytteri Kristensen
Landsformand

Julie Begtorp

Fra: Sigrød Fleckner <SF@los.dk>
Sendt: 18. januar 2013 08:16
Til: Julie Begtorp; Charlotte Avnsted Wæhrens
Cc: Geert Jørgensen
Emne: SV: Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Vedr. høring over forslag om kriminalpræventive sociale indsatser

LOS – Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud takker for muligheden for at komme med bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Som svar på høringen vil LOS henvise til Børnesagens Fællesråds høringssvar.

Med venlig hilsen

Sigrød Fleckner

Sekretariatsleder

LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud

Emdrupvej 115A, 4. sal

2400 København NV

CVR 15 90 69 87

Hovedtelefon 70 23 34 00

Mobil 22 63 73 06

Fra: Lovekspeditionen [mailto:p-lex@sm.dk]

Sendt: 21. december 2012 12:45

Til: Udsendelse Social- og Integrationsministeriet

Cc: Julie Begtorp; Elsebeth Jensen

Emne: Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser



Departementet

Holmens Kanal 22, 1060 København K

Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2012-7900

21. december 2012

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Med venlig hilsen

Jeanette Valentin

Social- og Integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-mail: jub@sm.dk og caw@sm.dk

Weidekampsgade 8
Postboks 470
0900 København C
Tlf. 70 11 45 45
Fax 33 30 44 49
www.hk.dk/kommunal

Dato 15. januar 2013

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

HK/Kommunal har fra Social- og Integrationsministeriet modtaget ovennævnte forslag i høring.

Lovforslaget indeholder fire elementer, og HK/Kommunal kan bakke op om alle elementer under henvisning til de i forslaget nævnte bemærkninger.

Med venlig hilsen



Per Støve
Formand for socialpolitisk Udvalg
HK/Kommunal



Elin Jørgensen
Faglig konsulent
HK/Kommunal



Red Barnet

Save the Children Denmark

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att.: Julie Begtorp
Mail: jub@sm.dk og
caw@sm.dk

16. 01. 2013

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Red Barnet takker for muligheden for at kommentere ovennævnte forslag og har følgende kommentarer:

Generelt

Satspuljeaftalen i 2010, hvor der blev afsat midler over en treårig periode, til at styrke indsatsen mod ungdomskriminalitet, bliver med ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser) yderligere styrket ved at forlænge denne aftale i tre år. Det giver gode muligheder for at opsamle erfaringer og udvikle metoder, der kan hjælpe kriminalitetstruede børn og unge til en god opvækst. Red Barnet finder at både lovtæksten og bemærkningerne hertil afspejler et positivt børnesyn, hvor kriminalitets- og misbrugstruede børn og unge samt andre udadreagerende børn og unge skal have hjælp ad pædagogisk vej frem for straf.

Bemærkninger til lovforslaget

Af lovforslagets indledning fremgår det, at formålet med lovforslaget er at ændre serviceloven, så det sikres, at den relevante viden om indsatsen over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge fortsat er tilgængelig for kommunerne og at indføre regler om etablering af delvis lukkede afdelinger for børn og unge på døgninstitutioner. –

Red Barnet finder, at det er af største betydning, at formidlingen om indsatsmuligheder, metoder og erfaringer løbende er på dagsordenen og overvåges i kommunerne, ikke mindst anvendelsen af døgninstitutioners delvise lukkede afdelinger til børn og unge, som er under den kriminelle lavalder.



Red Barnet

Save the Children Denmark

Styrket indsats over for kriminelle

Det fremgår, at politiet kan undlade underretning til de sociale myndigheder såfremt afhøringen foretages i direkte forbindelse med, at den sigtede træffes under eller i direkte tilknytning til lovovertrædelsen, og der ikke er spørgsmål om højere straf end bøde. – Red Barnet er enig i, at der i tilfælde af en enkelt mindre overtrædelse ikke nødvendigvis skal ske en underretning. Men i gentagelsestilfælde eller hvis der er forhold omkring barnet/den unge, der giver anledning til bekymring, skal politi og kommune vurdere, om der kan iværksættes en forebyggende indsats, så den unge får hjælp til ikke at komme i yderligere i konflikt med loven. Ikke mindst henset til overvejelser bag lovforslag og henvisning til Ankestyrelsens rapport fra 2012 om kommunernes indsats, hvor det er omtalt, at der var manglende overholdelse af reglerne i 48 % af sagerne samt at kommunerne burde have iværksat foranstaltninger tidligere.

Den gratis mulighed for kommunerne til at kunne benytte VISO's rådgivning er vigtig og er et godt bidrag til at fastholde kommunernes pligt til kontinuerligt at have planer for indsatser overfor ungdomskriminalitet, som en del af en sammenhængende børnepolitik. – Ankestyrelsens medvirken og kvalitetssikring er et vigtigt redskab, som gennem den tre-årige forlængelse kan give endnu større mulighed for dokumentation og justering af indsatserne i kommunerne.

Etablering af delvis lukkede afdelinger for børn og unge

Red Barnets mener, at tilbageholdelse i en delvist lukket afdeling for børn over tolv år, men under den kriminelle lavalder, kun bør finde sted i de helt specielle situationer og i en meget kort periode og kun som et pædagogisk forebyggende middel, der ikke har karakter af straf. F.eks. i visse tilfælde, hvor der er mistanke om rømning, stærkt udad reagerende adfærd eller barnet har nogle uhensigtsmæssige kontakter udenfor institutionen, der kan få barnet/den unge til at begå (ny)kriminalitet. Det samme gælder faktisk børn over 15 år.

Red Barnet finder det vigtigt, at en delvis lukket afdeling er helt adskilt fra institutionens øvrige afdelinger, således at de lukkede forhold ikke er til gene for andre af institutionens beboere. Red Barnet er enig i, at værelsesdøre ikke må aflåses.

Medarbejdere på institutioner, der godkendes til at have delvis lukket afdeling, bør gennemgå særlige kurser og tilbydes supervision med henblik på at kunne varetage de pædagogiske opgaver overfor den målgruppe, som er nævnt i afsnittet.

Red Barnet har positivt bemærket, at den intense og strukturerede socialpædagogiske behandling som skal tilbydes jf. s. 10, er helt i overensstemmelse med FN's Børnekonvention artikel 40 om at tage barnets alder - og ønskeligheden af at fremme, at barnet resocialiseres og kan påtage sig en konstruktiv rolle i samfundet, i betragtning.



Red Barnet
Save the Children Denmark

Det er godt, at kommunen skal godkende de fysiske rammer, men kommunen bør også stille krav om at institutionens metodevalg er beskrevet og skal godkendes af kommunen.

Klageadgang

Det er godt, at det er nævnt, at forskellige personer kan indgive klage, når barnet/den unge ikke selv er i stand til at afgive klage. Men Red Barnet undrer sig over, at §137 om klageadgang ikke præciserer barnets/den unges egen ret til at klage og, at den unge skal støttes i evt. at klage over indgrebet. F.eks. at barnet/den unge hjælpes til at komme i kontakt med Ombudsmandens børnekontor.

Præcisering af kommunalbestyrelsens kriminalpræventive tilsyn

Red Barnet mener afslutningsvis, at det er vigtigt, at det overfor kommunerne, der er ansvarlig for anbringelse af kriminalitetstruede børn og unge og at kortvarige ophold i døgninstitutioners lukkede afsnit alene er en forebyggende foranstaltning som også gerne har et behandlingsmæssigt perspektiv. Men det er ikke en strafforanstaltning på lige fod med anbringelse i sikret institution eller fængsel.

Evt. spørgsmål til høringssvaret kan rettes til:

Programkoordinator Dorrit Hermann tlf. dir. 352485555. mail: dh@redbarnet.dk

Med venlig hilsen

Mimi Jakobsen
generalsekretær

Julie Begtorp

Fra: Henning Hansen (956hha) <Henning.Hansen@retslaegeraadet.dk>
Sendt: 18. januar 2013 08:32
Til: Julie Begtorp
Emne: Høring over lovforslag

Til Julie Begtorp

Under henvisning til Departementets høringsbrev af 21. december 2012 skal jeg på Retslægerådets vegne meddele, at rådet ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Henning Hansen
Sekretariatsleder

Retslægerådet
Blegdamsvej 6,
2200 København N
Tlf. direkte: 35 20 00 71



RIGSADVOKATEN

Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

DATO 16. januar 2013

JOURNAL NR.

RA-2012-601-0024

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: ERN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00
FAX 72 68 90 04

Ved brev af 21. december 2012 (J.nr. 2012-7900) har Social- og Integrationsministeriet fremsendt udkast til forslag om lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser) med anmodning om Rigsadvokatens eventuelle bemærkninger.

I lovudkastet foreslås det bl.a., at der indføres en særskilt regulering i serviceloven om indgrebsmuligheder over for personer, der er anbragt på anbringelsessteder for børn og unge, jf. servicelovens § 66, nr. 5 og 6, og boformer, jf. § 108 i samme lov (personer med udviklingshæmning) i henhold til en afgørelse truffet i forbindelse med en straffesag. Målet er at sikre fuldbyrdelse af de strafferetlige foranstaltninger, som kommunerne udmønter på det sociale område.

Rigsadvokaten er enig i, at der er behov for en særskilt regulering af strafferetlige foranstaltninger over for personer med udviklingshæmning samt unge under 18 år, der er anbragt på et anbringelsessted eller en boform i henhold til en strafferetlig afgørelse, herunder i henhold til en dom eller en kendelse i forbindelse med en straffesag.

Rigsadvokaten er endvidere enig i, at der navnlig er behov for at regulere spørgsmålet om de pågældende persongruppers brug af internet og telefon og undersøgelse af de pågældendes opholdsrum og ejendele, herunder eventuel inddragelse heraf.

For så vidt angår den foreslåede bestemmelse til § 137 j i serviceloven om aflåsning af den anbragtes bolig for natten har Rigsadvokaten noteret sig, at denne bestemmelse

kun finder anvendelse i forhold til personer, der er anbragt i en boform, jf. service-
lovens § 108, det vil sige personer med udviklingshæmning.

I de specielle bemærkninger til § 137 j er det særligt fremhævet, at personer, der er
anbragt i sikret afdeling eller i boform for personer med vidtgående psykisk handicap,
jf. domstype 1 og 2 i Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/2007, afsnit 7.5, er omfattet af
bestemmelsen. Rigsadvokaten har dog forstået lovbemærkningerne således, at også
personer, der er anbragt i henhold til domstype 3 og 4, jf. Rigsadvokatens meddelelse,
samt personer, der er varetægtsfængslet i surrogat, er omfattet af bestemmelsen. Dette
kunne med fordel præciseres i bemærkningerne.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Rigsadvokaten har i øvrigt ikke bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen



Jens Røn

Social- og Integrationsministeriet
Kontor for handicap
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 8. januar 2013
Sagsbehandler: KJQ
J.nr. 2009-000-115

POLITIOMRÅDET

Fællesstaben
Ledelsessekretariatet
Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 33 14 88 88
Telefax: 45 15 00 06

E-mail: politi@politi.dk
Web: www.politi.dk

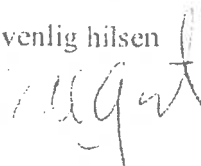
Ved skrivelse af 21. december 2012 har Social- og Integrationsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser).

I den anledning skal Rigspolitiet for så vidt angår videreførelsen af den ordning, hvorefter politiet skriftligt orienterer Ankestyrelsen om konkrete underretninger til kommunerne vedrørende børn og unge, der mistænkes for at have begået volds-kriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet, bemærke, at Rigspolitiet forudsætter, at den hidtidige procedure mellem Rigspolitiet og Ankestyrelsen vedrørende identifikation og tilsendelse af sager uændret kan videreføres, dog således at kadencen, hvormed Ankestyrelsen modtager sagerne, eventuelt reguleres efter nærmere aftale mellem Rigspolitiet og Ankestyrelsen.

Rigspolitiet har ikke i øvrigt bemærkninger til udkastet til lovforslaget.

Der henvises til j.nr. 2012-7900.

Med venlig hilsen



Kate Jacquerot
politiassessor



Social- og Integrationsministeriet
Att.: Julie Begtorp (jub@sm.dk).



Bredgade 25, opg. F, 4.så
1260 København K

18. januar 2013

Vedr. høring af forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser.

Tlf. 4185 1344
www.udsatte.dk
E-mail: post@udsatte.dk
J.nr.

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen.

Rådet har ikke nogen bemærkninger til ændringerne.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen
Formand

Jon Falkenberg Kehler

Fra: Susanne Bonde <susanne.bonde@hjoerring.dk>
Sendt: 20. januar 2013 17:01
Til: Julie Begtorp
Emne: Vedrørende lovforslaget om ændring i reglerne for kriminelle

Hej

Udover de kommentarer, der viderebringes via KL, vil jeg fremføre denne kommentar.

Det er et godt og klart lovforslag, og det er dejligt, at de unge udviklingshæmmede nævnes - at de også kan idømmes foranstaltningsdomme - jf rigsadvokatens meddelelse nr. 5 fra 2007.

Der er blot en mangel - i bekendtgørelsen om magtanvendelse overfor børn og unge, for at en dom af type 1 kan effektueres af kommunerne - og for at en dom af type 2 fuldt ud kan udnyttes.

Jeg foreslår derfor en tilføjelse i nugældende § 30, der lige er udsendt - som et nyt nummer, hvoraf fremgår, at ophold på sikret institution kan finde sted på baggrund af en foranstaltningsdom jf. Straffeloven § 68 for målgruppen, der fremgår af § 16 stk. 1 2 pkt eller § 16 stk. 2.

Med venlig hilsen

Susanne Bonde
Formand for Samrådet for kriminelle udviklingshæmmede i Nordjylland

Sendt fra min iPad

Social og Integrationsministeriet
Att.: Julie Begtorp
Holmens Kanal 22
1401 København K

18.januar 2013

Hørings svar vedr. forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsats

Selveje Danmark vil i fremtiden gerne tilføjes listen over modtagere af hørings svar fra Social- og Integrationsministeriet.

I det fremlagte udkast til lovændring lægges der op til en indsats på fire områder.

Selveje Danmark støtter forlængelsen af statspuljeaftalen med tre år beskrevet under indsatsområde 1.

Som indsatsområde 2, lægges der op til at delvist lukkede tilbud kan etableres i tilknytning til åbne døgninstitutioner målrettet den relevante målgruppe. Selveje Danmark støtter den mulighed og vil i den forbindelse påpege den dynamik, som selvejende institutioner giver området. Det er derfor vigtigt, at etableringen af delvist lukkede døgninstitutioner, bliver truffet uden skelnen til, om det sker i tilknytning til en selvejende eller en offentlige institution.

Vedr. ændringer i forhold til fuldbyrdelsen af strafferetlige foranstaltninger for anbragte, der som straf, er placeret i socialpædagogiske tilbud (indsatsområde 3) skal det bemærkes, at det er vigtigt at fastholde betydningen af de grundlæggende rettigheder for, såvel den anbragte, som de mennesker der arbejder med anbragte. Det er derfor positivt, at der udarbejdes en tydelig præcisering i forhold til magtanvendelse således, at der ikke opstår misforståelse i forhold til, hvilke former for magtanvendelse, der kan anvendes og under hvilke omstændigheder.

Selveje Danmark vil i forlængelse af dette opfordre Socialministeriet til, at der gennemføres en generel gennemgang af reglerne omkring magtanvendelse, med det

Selveje Danmark
Slotsholmsgade 1, Børsen
1217 København K.

Telefon: 33 74 64 27

jkr@selveje.dk
www.selveje.dk

formål helt generelt at præcisere reglerne omkring magtanvendelse og de situationer hvor magtanvendelse er nødvendig.

Med venlig hilsen

Jon Krog
Branchedirektør
Selveje Danmark

Social- og Integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att.: Julie Begtorp

Mail: jub@sm.dk og caw@sm.dk

Girokonto 402-3951

Ref. ASA/lh
Dok.nr. 1571684

Sag.nr. 2013-SLCSFA-
01727

18. januar 2013

Høring over forslag til lov om kriminalpræventive sociale indsatser

Social- og Integrationsministeriet har den 21. december 2012 bedt Socialpædagogerne om eventuelle bemærkninger til forslaget til lov om kriminalpræventive sociale indsatser.

Der foreslås en forlængelse af tre tidligere vedtagne initiativer, som ellers ville udløbe 1. juli 2013:

- Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO) yder gratis vejledende rådgivning til kommuner om indsatser til at forebygge kriminalitet blandt børn og unge – generelt og i forhold til enkeltsager.
- Kommunalbestyrelsen skal som led i den sammenhængende børnepolitik udarbejde en plan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet.
- Politiet orienterer hvert år skriftligt Ankestyrelsen om i alt 300 repræsentativt udvalgte underretninger til kommunerne om børn og unge, der mistænkes for at have begået voldskriminalitet, anden alvorlig kriminalitet eller gentagen kriminalitet. I de udvalgte 300 sager gennemgår Ankestyrelsen kommunens indsats over for barnet eller den unge.

Der sker en forlængelse fra til 1. juli 2016. Med hensyn til Ankestyrelsens kontrol med kommunernes indsats indføres der øget fleksibilitet for Ankestyrelsen i tilrettelæggelsen af arbejdet, så kontrollen for eksempel kan blive mere målrettet.

Socialpædagogernes Landsforbund er enig i, at de nævnte initiativer skal forlænges.

Der foreslås en mulighed for at etablere delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge. At etablere delvis lukkede døgninstitutioner blev indført som en mulighed i 2010. Imidlertid er der ikke blevet oprettet

nogen. Det har en arbejdsgruppe diskuteret og er kommet frem til, som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at der skabes "...hjemmel til at etablere en afdeling på en åben døgninstitution målrettet adfærdsvanskelige børn og unge, som godkendes særskilt til at have yderdøre og vinduer, der kan aflåses. Ved at ændre reglerne, så der skabes mulighed for også at etablere delvis lukkede afdelinger på åbne døgninstitutioner, forventes det, at kommunerne i højere grad vil anvende muligheden for at oprette delvist lukkede afdelinger eller institutioner således, at kommunerne får endnu et redskab, som er mindre indgribende over for barnet eller den unge end anbringelse på sikrede afdelinger". Et argument er desuden, at det sikres, "at børn og unge i målgruppen, som har behov for en længe-revarende institutionsanbringelse, kan forblive i samme miljø med samme pædagoger og andre anbragte unge, uanset at der i perioder er behov for at anvende de muligheder for fastholdelse og tilbageholdelse, som de delvis lukkede døgninstitutioner giver".

En delvis lukket afdeling på en døgninstitution skal godkendes særskilt, og det er stadig børn- og ungeudvalget, som skal træffe afgørelse om, at en ung kan anbringes på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution.

Socialpædagogernes Landsforbund vil ikke modsætte sig, at der bliver mulighed for at oprette delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner for børn og unge. Som nævnt er det meningen, at en delvis lukket afdeling på en døgninstitution skal godkendes særskilt. Godkendelsesmyndigheden skal forholde sig til medarbejdernes forudsætninger "for at anvende de øgede muligheder for at bruge magt" og til om institutionens fysiske rammer er velegnede. Socialpædagogernes Landsforbund går ud fra, at der vil blive udsendt nærmere retningslinjer for, hvad der skal indgå i forbindelse med en godkendelse.

Socialpædagogernes Landsforbund vil anbefale, at der foretages en evaluering af, hvordan delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner fungerer - hvis der bliver oprettet nogen - i lighed med, hvad der blev aftalt i forbindelse med vedtagelsen af muligheden for at etablere delvis lukkede institutioner jf. betænkning afgivet af Folketingets Socialudvalg den 6. maj 2010 over lovforslaget om styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge.

Lovforslaget indeholder desuden en række nye bestemmelser, som skal medføre en "Styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v."

Lovforslagets bestemmelser er sammenblandet for børn og unge og for voksne over 18 år. Det samme gælder for gennemgangen i lovforslagets almindelige bemærkninger. Efter Socialpædagogernes opfattelse er det noget roderi, som gør det unødvendigt besværligt at få et tilstrækkeligt overblik. Som bekendt har serviceloven ellers en opdeling af bestemmelserne for henholdsvis støtte til børn og unge og støtte til voksne. Socialpædagogernes Landsforbund vil stærkt anbefale, at denne opdeling også følges i dette lovforslag.

Målgruppen for voksne for en styrket fuldbyrdelse af strafferetlige foranstaltninger m.v. er personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt på en boform i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse.

Overfor de pågældende foreslås det, at der kan iværksættes en række indgreb. Det omfatter indskrænkning i den anbragtes adgang til internet og telefon, undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele, inddragelse af den anbragtes effekter og aflåsning af den anbragtes bolig for natten. Efter lovforslaget er det kommunalbestyrelsen (kommunen), der træffer afgørelse om de nævnte indgreb. Kommunen kan bemyndige lederen af boformen og dennes stedfortræder til at indtræffe afgørelse om indgreb i tilfælde, "hvor iværksættelse af indgrebet er uopsætteligt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, herunder for at forebygge eller forhindre kriminalitet".

Socialpædagogerne er ikke tvivl om, at det i nogle situationer kan være nødvendigt med de nævnte indgreb. Imidlertid er de pågældende indgreb af en så omfattende karakter, at det efter Socialpædagogernes opfattelse skal være en beslutning, der tages i retssystemet. Der skal sikres en hurtig behandling i retssystemet, når en kommune via lederen af en boform anmoder om en beslutning. Der kan overvejes en akutbestemmelse. Det vil Socialpædagogernes Landsforbund gerne være med til at drøfte behovet og mulighederne for.

Efter forslaget kan de samme indgreb iværksættes overfor børn/unge, der er anbragt på et anbringelsessted som led i fuldbyrdelsen af en fængselsstraf (alternativ afsoning), anbragt i varetægtsurrogat eller anbragt som led i en ungdomssanktion – foruden unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt på et anbringelsessted i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse i forbindelse med en straffesag.

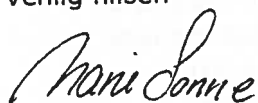
Socialpædagogernes Landsforbund er langt fra sikker på, om forslaget overhovedet er nødvendigt. Er der behov for det? Det argumenteres der slet ikke for i bemærkningerne. Hvis der er argumenter for det, bør det naturligvis indgå i bemærkningerne. Med dette udgangspunkt har Socialpædagogernes Landsforbund følgende bemærkninger.

Også her er det kommunalbestyrelsen, der efter lovforslaget skal træffe beslutningen. Efter Socialpædagogernes opfattelse skal det i stedet være børn- og ungeudvalget, som træffer beslutningen. Det kan i øvrigt undre, at de pågældende forslag til indgreb tilsyneladende ikke kommer til at indgå som en del af bekendtgørelsen om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet. Også her vil Socialpædagogernes Landsforbund godt være med til at drøfte behovet og mulighederne for en akutbestemmelse.

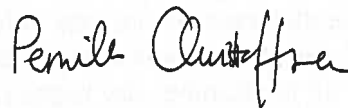
Et flertal i Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet foreslog i 2009 i kommissionens betænkning (betænkning nr. 1508), at "der inden for rammeaftalesystemet mellem kommunerne og regionerne oprettes relevante og målrettede tilbud, herunder særlige institutionspladser, til børn og unge med psykiatriske eller psykiatrinære problemstillinger og til udviklingshæmmede børn og unge, herunder unge, der er idømt særforanstaltninger". Er der eksempler på, at det er sket?

Endelig sker der en sproglig præcisering i retssikkerhedsloven, så målgruppen for det kriminalpræventive tilsyn i kommunerne er i overensstemmelse med den personkreds, som skal have tilsyn i henhold til en dom eller kendelse. Det kommer desuden til at fremgå mere præcist, at der er tale om et kriminalpræventivt tilsyn. Det har Socialpædagogerne ingen bemærkninger til.

Venlig hilsen



Marie Sonne
Forbunds næstformand



Pernille Christoffersen
Forbunds næstformand



Landsforeningen for
nuværende og tidligere anbragte

18. januar 2013

Hørings svar til lovforslag om kriminalpræventive sociale indsatser

TABUKA, Landsforening for nuværende og tidligere anbragte, takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om kriminalpræventive indsatser.

Forlængelse af generelle kriminalpræventive tiltag

TABUKA er helt enig i, at de generelle kriminalpræventive tiltag – den udvidede brug af VISO, de kommunale planer mod ungdomskriminalitet og Ankestyrelsens fokus på den kommunale sagsbehandling – skal fortsætte. Det er for os at se den rigtige måde at fremme et kriminalpræventivt arbejde, og vi kan kun opfordre til, at disse ordninger gøres permanente. Der er ingen grund til kun at forlænge dem endnu 3 år.

Udvidelsen af muligheden for at oprette delvist lukkede døgninstitutionspladser

Forslaget om at udvide muligheden for at oprette delvist lukkede døgninstitutionspladser forekommer os helt unødvendigt. Muligheden blev indført i 2010, hvor vi i TABUKA også vendte os mod det, fordi vi finder det ubegrundet og urimeligt på den måde at forsøge at fastholde børn og unge i et pædagogisk forløb. Der er ingen sandsynliggørelse for, at det vil have positiv effekt. Hvis disse børn skal fastholdes, så skal det være med pædagogiske midler, hvilket vi også har set i praksis i mange tilfælde. Vi kan derfor ikke se behovet for forslaget, og der er da heller ingen kommuner, der har gjort brug af den mulighed, der blev åbnet i 2010.

Lovforslaget må opfattes som et forsøg på at få kommunerne til at anvende delvist lukket institutionsbehandling ved at åbne for, at der kan oprettes delvist lukkede afdelinger på normale døgninstitutioner. Vi har ikke hørt nogen efterlyse det, og vi er overraskede over, at forslaget pludselig dukker op.

For os at se er det en principiel ændring af døgninstitutionsbegrebet, som ikke vil føre til bedre resultater. Vi frygter, at det blot kan give institutioner, der pædagogisk kommer til kort, en smutvej ud af deres pædagogiske mangler ved at oprette delvist lukkede afdelinger. Det kan gøre institutionerne endnu mere magtfulde over for anbragte børn og unge, og vi ved af egen erfaring, at det er et skråplan. Mere magt til institutionerne og flere lukkede døre er ikke en måde at få anbragte børn og unge godt videre i deres liv. Vi frygter tværtimod, at en lovændring, som den foreslåede, kan føre til en mere generel ændring af institutionerne og af deres pædagogiske kultur. Lovændringen kan føre til, at der gradvist vil komme en del delvist lukkede afdelinger, og at det på sigt vil kunne 'smitte' institutionerne holdningsmæssigt og pædagogisk.

Vi skrev i vores høringssvar til lovændringen i 2010: "TABUKA er slet ikke enig i, at aflåsning og fastholdelse er måden at arbejde med de mest udsatte unge. Det kan tværtimod være skadeligt, fordi det kan få dem til at reagere mod anbringelsen og mod den pædagogiske og sociale indsats, som de har brug for. I stedet skal man sætte ind med samtale, motivation, relationer til sikre

TABUKA

Landsforeningen for
nuværende og tidligere anbragte

og gode voksne og så mandsopdækning og tæt voksenstyring på institutionerne i de faser, hvor det er nødvendigt. Vi ved, at det kan lade sig gøre, og må derfor vende os mod alle de udvidelser af lukkede og delvis lukkede institutioner, som de to lovforslag indeholder." Det er stadig vores holdning.

Styrkelse af fuldbyrdelsen af strafferetlige foranstaltninger

Almindelige døgninstitutioner og opholdssteder får hjemmel til at styre telefonkommunikation og adgang til nettet samt til at lave rumundersøgelser af unge, der er dømt til en foranstaltning på døgninstitutioner og opholdssteder. De kan også låses inde i op til 8 timer pr. nat.

Vi er, som det fremgår ovenfor, imod at bruge sådanne metoder på anbringelsesstederne, men vi erkender, at der i dette tilfælde er tale om unge, der dømt ved domstolene, og som ellers ikke vil kunne bruge de sociale institutioner. Alternativet er kriminalforsorgens institutioner. Derfor kan det være rigtigt at indføre de ændringer, lovforslaget indeholder i forhold til strafferetlige foranstaltninger.

Vi vil dog understrege, at det kun må ske i mindst muligt omfang, at det hele tiden skal sikres, at der tages størst muligt hensyn til de unges integritet og retssikkerhed, samt at det ikke spredes til andre dele af institutionernes dagligdag. Og så vil vi understrege, at lovforslagets præcisering af, at institutionerne ikke må foretage personundersøgelser, skal fastholdes. Personundersøgelser er ydmygende og grænseoverskridende for den, det går ud over, og det kan ødelægge relationerne mellem voksne og børn, hvis man fremturer med personundersøgelser. Derfor skal det heller ikke indgå i lovændringen.

Med venlig hilsen

Bente Nielsen

Formand for TABUKA, Landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte

Vestre Landsret
Præsidenten



Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

J.nr. 40A-VL-2-13
Den 18/01-2013

Social- og Integrationsministeriet har ved brev af 21. december 2012 anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Kriminalpræventive sociale indsatser).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke finder anledning til at udtale sig om udkastet.

Dette svar sendes efter anmodning til jub@sm.dk og caw@sm.dk.

Der henvises til J. nr. 2012-7900.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bjarne Christensen'.

Bjarne Christensen